VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 121 — Vol. XLVII vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Lauantaina, lokak. 12 p. | Saturday, Oct. 12, 1963

Pearson lupaa toimia NLn vehnätilauksen perille toimittamiseksi

Toronto. — Pääministeri Lester Pearson ilmoitti eilen (torstaina), että hallitus voinee ryhtyä visseihin toimenpiteisiin St. Lawrencen meritien satamatyöläisten lakon lopettamiseksi ja sen ongelman ratkaisemiseksi, joka johtuu siitä, että jotkut ulkomaalaisten omistamat Canadassa toimivat yhtiöt kieltäytyvät lähettämästä tuotteitaan joihinkin visseihin ulkomaihin.

Kuitenkin hän teki selväksi sen, että hänen aikomuksensa on turvautua ensikädessä suostutteluun ja sitten vasta, jos tarpeellista, pakkokeinoihin.

Samalla hän sanoi Toronto Canadian and Empire-klubien 1,250 jäsentä käsittävälle yhteiselle kokoukselle, että liitto- ja maakuntahallitukset voisivat yhteisesti järjestää oikeudenmukaisen ja toimintakelpoisen eläkesuunnitelman yhteisten neuvottelujen, tyhjentävän keskustelun ja täydellisen yhteistoiminnan kautta.

Kokousväki, joka täytti Royal York hotellin Canadian-salin, antoi mr. Pearsonille raikuvat suosionosoitukset.

Mr. Pearson ei kuitenkaan selostanut lähemmin mitä hallitus tulisi tekemään satamatyöläisten lakon lopettamiseksi, jonka lakon yhteydessä on jo tapahtunut väkivaltaisuuksia ja uhattu väkivaltaisuuksilla Montrealin ja Quebecin kaupungeissa, aikaansaatu matkustaja- ja rahtilaivojen matkallelähdön estämisiä ja vaarannettu Neuvostoliiton suuren vehnätilauksen perille toimittamisesta.

Ennen puheensa pitämistä pääministerin ilmoitettiin neuvotelleen puoli tuntia työministeri MacEachenin kanssa, joka aikaisemmin tällä viikolla ilmoitti jotta hallitus ei ole vielä tällä hetkellä valmis ryhtymään mihinkään pakkotoimenpiteisiin asian selvittämiseksi — siis sovinto-oikeusmenetelmän käyttämiseen.

Mr. Pearson sanoi puheessaan, että hänen mielestään hallituksen ei tulisi ryhtyä pakkokeinoihin silloin kun on kysymyksessä täysin laillinen lakko, joka on alkanut sen jälkeen kun on käytetty kaikki sovittelukeinot. Samalla, sanoi hän, on olemassa se seikka, että on kysymyksessä kansalliset intressit, joita voitaisiin vahingoittaa pitkällisellä lakolla.

Tässä yhteydessä hän viittasi siihen, että Canadan kahtena suurimpana vitsauksena ovat olleet työttömyys ja epäedullinen kauppatase, jotka ovat jatkuneet jo useampia vuosia.

Puolustaessaan Canadan oikeutta myydä viljaa mihin maahan tahansa pääministeri sanoi, että vaikka hänen mielestään ulkomaalainen investointi Canadassa on hyvästä, niin sellaisen pääoman sijoittaminen merkitsee sitä, että voittoja virtaa ulkomaille ja ne on korvattava canadalaisella viennillä ulkomaille.

Lyhyesti kerrottuna aikaisemmin varsin voimakkaasti yhdysvaltalaismielisenä esiintynyt Pearson oli sitä mieltä, että myös Canadalla on oltava oikeus järjestää oman ulkomaavientinsä siten, että ulkomaalainen investointi maassa ei olisi haitaksi maan taloudelle ja kauppa- sekä maksutaseelle.

Mies ammuttiin kuoliaaksi karhuna

Port Arthur. — St. Louisista Illinoisista, kotoisin oleva 68-vuotias tri Francis Skye ammuttiin vahingossa kuoliaaksi torstaina kun ampuma-asetta käyttänyt hänen metsästyskaverina ollut mies oli luullut häntä karhuksi.

Tri Skye oli herännyt aikaisin teltastaan ja oli ollut metsästysjoukkueen ruokavaraston lähellä Poshkokaganin joella noin 70 mailia pohjoiseen Nipigonista ja oli mennyt ruokavarastolle. Poliisin kertoman mukaan toiset metsästysjoukkueen jäsenet olivat kuulleet ääniä ja kun olivat havainneet, että ruokavaraston läheisyydessä oli heidän mielestään karhu, niin yksi joukosta oli ampunut.

Karhut olivat olleet läheisyydessä edellisinä öinä.

Tri Skye luhistui maahan kuulan läpistettyä hänen rintansa. Yksi metsästysjoukkueesta lähti viipymättä hankkimaan ensiapua haavoittuneelle tohtorille. Poliisit lähettivät kaksi ensiapumiestä ja lähtivät matkalle haavoittuneen luokse Nipigonista yhdessä pastorin kanssa, mutta ennenkuin he pääsivät paikalle tri Skye oli kuollut.

Ydinasekokeiden vastustaja Paulingille Nobel palkinto

"Kommunisti-syöjien" parjaama ja panettelema loistava tiedemies tri Linus C. Pauling sai rauhantyöstään toisen Nobel-palkinnon

Oslo. — Tunnettu ja tunnustettu yhdysvaltalainen tiedemies tri Linus Pauling, jota on nykyaikaisten inkvisiittorien toimesta uhattu "kaakinpuuhun" panolla ja pahemmallakin sen vuoksi kun hän on rauhanpuolustajana vaatinut aktiivisesti ydinasekokeiden lopettamista, sai nyt Nobelin rauhanpalkinnon vuodelta 1962. Tämä oli jo toinen Nobel-palkinto tälle suurelle tiedemiehelle ja rauhanpuolustajalle. Samanlainen kunnia, kahden Nobel-palkinnon saanti, on tätä ennen langennut ainoastaan radiumtutkimuksistaan ja myös rauhanpuolustuksestaan tunnetun Madame Marie Curien osalle (1903 ja 1911).

Loistavana tiedemiehenä tunnettu tri Pauling sai Nobelin kemian palkinnon vuonna 1954.

Vuonna 1962 ei annettu Nobelin rauhanpalkintoa kenellekään, mutta Norjan Nobel-komitea tiedoitti torstaina, että se on nyt annettu tri Paulingille. 62-vuotias tri Pauling tuntui olevan yllättynyt palkinnostaan. Pian sen jälkeen antamassaan lausunnossa tri Pauling sanoi pitävänsä tätä palkintoa "tunnustuksena siitä työstä, mitä minä ja muut tiedemiehet olemme tehneet ihmisten valistamiseksi ydinasekokeiden lopettamisen tarpeellisuudesta".

Vaikka nyt allekirjoitettu ydinasekokeiden kielto ei ole täydellinen, vaan salli vielä maanalaiset kokeet, tri Pauling sanoi kuitenkin tästä sopimuksesta: "Se voi osoittautua kaikkein tärkeimmäksi sopimukseksi hallitusten välisten suhteiden historiassa ja voi ehkä johtaa sotien lopettamiseen."

Tiedot siitä, millä perusteella tri Paulingille myönnettiin Nobelin rauhanpalkinto, julkaistaan joulukuun 10 pnä, jolloin tri Pauling saa Oslossa pidettävässä juhlatilaisuudessa palkintorahansa — 257,219 kruunua ($53,177).

Mutta hänen ystävänsä, Oslon yliopiston kemianprofessori, tri Otto Bastiansen mainitsi kuitenkin tässä yhteydessä tri Paulingista mm. seuraavaa:

"Paulingin suurimpana ponnisteluna oli hänen laskelmansa radioaktiivisen sateen turmiollisista vaikutteista. Hän sai myös toiset tiedemiehet kiintymään asiaan ja kehitti siten mielipidettä tiedemiesten keskuudessa ydinasekokeita vastaan kaikkialla maailmassa."

Nimien allekirjoituskampanja ydinasekokeita vastaan saattoi tri Paulingin vastatusten Yhdysvaltain senaatin "turvallisuuskomitean" inkvisiittorien kanssa vuonna 1960. Uhmaten "halveksumissyytöksen" nostamisen mahdollisuutta, tri Pauling kieltäytyi antamasta poliittisille inkvisiittoreille niiden tiedemiesten nimiä, jotka auttoivat häntä nimien keräämisessä. Senaatin "turvallisuuskomitea" syytti tri Paulingia silloin johdonmukaisesta neuvostomielisyydestä.

Kieltäen valallisesti, ettei hän ole Yhdysvaltain kommunistisen puolueen jäsen, tri Pauling sanoi kuitenkin v. 1950: "Atomisodan aiheuttamaa ongelmaa ei saa hämätä pienemmillä ongelmilla, kuten esimerkiksi kysymyksellä kapitalismin ja kommunismin välisistä suhteista."

Tri Pauling selitti yksityiskohtaisemmin tätä asennettaan v. 1958 kirjoittamassaan kirjassa "No More War" (Ei enää sotaa). Siinä hän kirjoittaa mm.

"Jos maailma jatkaa kulkuaan järjettömyyden tiellä, me tulemme kuolemaan — me amerikkalaiset kaikin yhdessä venäläisten ja ehkä eurooppalaisten enemmistön kanssa.

Kahdessa maakunnassa viime kuukauden lopulla toimitetuissa maakunnan lainlaatijakunnan vaaleissa palautettiin entiset pääministerit ja heidän puolueensa hallitukseen. Ontarion pääministeri John Robartsin (yllä) kannattajia, konservatiiveja, valittiin 78 lainlaatijakuntaan, jossa on 108 edustajapaikkaa ja W. A. C. Bennettin social credit puolueen ehdokkaita valittiin 34 52-edustajapaikkaiseen lainlaatijakuntaan.

BCn opettajat valittavat noitajahdin johdosta

Victoria, B.C. — British Columbian opettajain yhdistyksen presidentti sanoi tällä viikolla, että oli pantu alulle yhden miehen noitajahti, jossa on leimattu tuhansia britishcolumbialaisia opettajia valtavin ja todistamattomin syytöksin.

Victorialainen James Cairnie sanoi, että nanaimolaista lakimiestä James Hinea tulisi pitää henkilönä, jolla on taipumusta päähänpistoihin, lisäten, että jos mr. Hine edelleenkin jatkaa sananhelinäänsä, niin opettajien liitto voi olla pakoitettu ryhtymään vastatoimenpiteisiin.

Mr. Hine sanoi viime viikolla, että britishcolumbialaiset opettajat aivopesevät opiskelijoita tarkoituksella saada heidän hyväksymään sosialismi.

Mr. Cairnie korosti, että mainittu lakimies oli leimannut tuhannet viattomat opettajat samalla tavalla kuin tapahtuu noitajahtien yhteydessä esittämättä lainkaan todistuksia.

Mr. Hine kieltäytyi kommentoimasta opettajain yhdistyksen presidentin lausunnon johdosta.

Mr. Cairnie sanoi, että jos lakimiehellä on hallussan todisteita syytöksiensä vahvistamiseksi, niin on olemassa useita mahdollisuuksia asian esittämiseksi.

"Hän voisi esittää nimiä ja todis tuksia, minkä seurauksena paikalliset koululautakunnat, koulujärjestön piirinjohtaja ja opettajien yhdistys voisivat ryhtyä toimenpiteisiin — ja hän aikaansaisi kirotun äkäistä toimintaa", sanoi mr. Carnie.

Hän sanoi pettyneensä sen johdosta, että Hinen lanko opetusministeri L. B. Peterson ei ollut antanut jyrkkäsanaista lausuntoa luottamuksestaan opettajiin.

Mr. Peterson sanoi, että hänen johtamansa ministeriö oli jo aikaisemmin saanut samanlaisia valituksia ja että opettajia oli kehoitettu olemaan varovaisempia puhuessaan opiskelijoille. "Mutta yleisesti nämä ovat poikkeuksia tavanomaisuudesta", sanoi ministeri.

"Tunnen joitakin opettajia, joilla on erittäin vakavat poliittiset käsitykset — jotkut heistä vaaliehdokkaitakin — mutta en ole koskaan kuullut mitään yleisiä valituksi aivopesusta", sanoi hän.

Bonn. — Länsi-Saksan sisäministeri on luvannut tutkia, mitä mahdollisuuksia on poistaa tehtävistään entiset SS-miehet jotka nyt ovat toimessa perustuslain suojeluvirastossa, maan sisäisen turvallisuuden tärkeimmässä järjestössä, kertoi muuan sisäministeriön edustaja.

Macmillan luopuu Britannian konservatiivien johdosta

Blackpool, Eng. — Pääministeri Harold Macmillan ilmoitti Britannian konservatiivipuolueen vuosikokoukselle täällä torstaina, ettei ole mahdollista jotta hän johtaisi puoluetta tulevassa vaalikampanjassa.

Macmillanin joitakin piirejä hämmästyttävä ilmoitus annettiin hänen kirjeessään, jonka ulkosihteeri Homen jaarli luki konferenssille.

(Uutistietojen mukaan Macmillan on joutunut leikkaukselle).

Macmillanin sanomassa sanottiin: "Jos leikkaus onnistuu, niin on selvääkin, että tarvitsen huomattavasti tervehtymisaikaa enkä siis olisi kykenevä vastaanottamaan kaikkea mikä olisi edessäni".

Eilen ilmoitettiin, että hänelle toimitettu leikkaus oli onnistunut.

Kuitenkin Macmillan korosti, että hän ei olisi kykenevä suorittamaan kaikkia niitä tehtäviä, jotka olisi suoritettava pitkällisen vaalikampanjan aikana. Samalla hän sanoi, että hän ei kuitenkaan voisi suorittaa myöskään niitä tehtäviä joita vaadittaisiin pääministeriltä ja että hän oli jo ilmoittanut tästä vakaumuksestaan kuningattarelle.

"Tämän tilanteen vallitessa toivon että olisi piakkoin mahdollista ryhtyä tavanomaisiin neuvonpiteisiin puolueriveissä puolueen tulevasta johtajasta".

REFORMIEN PUOLUSTAJA EROSI TAI EROTETTIIN?

Kysymys on nyt siitä kenet nimitetään uudeksi talous- ja kehitysministeriksi

Toronto. — Canadan kommunistipuolueen johtajat ovat ihmetelleet sitä miksi niin pian maakunnan lainlaatijakunnan valitsemisen jälkeen on ilmoitettu jotta Ontarion talous- ja kehitysministeri Robert Macaulay on ilmoittanut eroavansa ministeritehtävistään "terveydellisistä syistä lääkärin antaman kehoituksen mukaisesti".

Kommunistipuolueen sanomalehdistölle jakamassa tiedonannossa ihmetellään lisäksi mihin toimenpiteisiin pääministeri Robart ryhtyy hallituksensa täydentämiseksi ja esitetään seuraavasti mahdollisia syitä miksi Macaulay esitti eronpyyntönsä:

"Mr. Macaulay on käynyt jo pitemmän ajan voimaperäistä kampanjaa siinä mielessä, että voitaisiin aikaansaada Canadalle paremmin edullinen kauppatase Yhdysvaltain ja Canadan välisessä kaupankäynnissä kansallisen politiikan ollessa suunnattuna päinvastaiseen suuntaan ja Ontarion ollessa yhä suuremmassa määrässä kytkettynä suuriin yhdysvaltalaisiin monopoleihin.

Toinen mr. Macaulayn toiminnan näköala on ollut se, että tulisi hyväksyä taloudellisen avun antaminen pienemmille ja itsenäisille tuottajille, jotka muussa tapauksessa syöstäisiin pois tuotannosta tässä

(Jatkuu sivulla 4)

Kardinaali Mindszentyn vapauttamisesta neuvotellaan?

Rooma. — Vahvistamattomissa tällä viikolla annetuissa tiedotuksissa sanottiin, että Unkari on lähettänyt lähetin tänne neuvottelemaan kardinaali Mindszentyn, Unkarin primaatin, vapauttamisesta turvapaikastaan Yhdysvaltain suurlähetystöstä Budapestissa.

Paavi Paavalin väitettiin olleen yhteydessä lähetin kanssa ja keskustelleen asiasta huomioiden samalla kysymyksen siitä mikä tulisi olemaan roomalais-katolisen kirkon asema sosialistisessa Unkarissa.

"Kosminen avioliitto"

Ensimmäisestä "kosmisesta avioliitosta", jonka aikovat solmia neuvostoliittolaiset kosmonautit Valentina Tereshkova ja Andrian Nikolajev, ilmoitetaan todennäköisesti lähitulevaisuudessa, kerrotaan asioista tavallisesti perillä olevista lähteistä Moskovasta.

KENNEDYN YK-PUHE JULKAISTIIN NL:SSA

Moskova. — Presidentti Kennedyn äskeinen puhe YK:n yleiskokouksessa julkaistiin lauantaina sanatarkkana kokonaisuutena neuvostoliittolaisessa ulkopoliittisessa viikkojulkaisussa "Za Rubezhom" joka vertaa jälkikommentissaan puhetta Kennedyn edelliseen, kaksi vuotta sitten niin ikään YK:ssa pidettyyn puheeseen. "Siitä on kulunut vain kaksi vuotta, mutta mikä eroavaisuus onkaan presidentin silloisessa ja nykyisessä kansainvälisen tilanteen arvioinnissa."

Lehti sanoo Kennedyn silloisen puheen olleen pessimismin läpitunkema ja syyn kansainvälisen tilanteen jännityksestä presidentti pani silloin Neuvostoliiton tilille.

Tällä kertaa presidentti sen sijaan puhui toivon säteistä, välttämättömyydestä aikaansaada uusia sopimuksia idän ja lännen välillä ja asennoitui selväpäisesti nykyajan ongelmiin, lehti huomauttaa. Kaikesta huolimatta puheessa oli kuitenkin kitkerä sivumaku, lehti lisää, ottaen tarkasteltavaksi Kennedyn ilmaisun, jonka mukaan USA haluaisi, että kaikilla mailla olisi oikeus ratkaista tulevaisuutensa ilman pakkoa ja syrjintää, mutta että Neuvostoliitto tätä vastustaa ja että siinä on USA:n ja Neuvostoliiton katsomusten välinen olennaisin ero. Ihanko nyt olisi niin, että USA:n kenraalit marionettinsa Ngo Dinh Diemin kanssa sallisivat Etelä-Vietnamin kansan "määritellä tulevaisuutensa ilman syrjintää ja pakkoa", huudahtaa lehti.

Yleensä Neuvostoliiton asenteelle suhteessa YK:n yleiskokouksen tarjoamiin näkymiin on kuitenkin edelleen leimaa-antava optimismi ja se heijastuu myös puheena olevan viikkojulkaisun New Yorkissa toimivan kirjeenvaihtajan lähettämästä laajasta katsauksesta, joka julkaistaan erillisenä Kennedyn puheesta ja sen kommentista.

Opettajat lakossa ja 4,700 opiskelijalle ylimääräinen loma

Edmonton. — Strathconan kauntin koulut olivat suljettuna viime keskiviikkona 4,700 opiskelijalle kun 229 opettajaa ryhtyi lakkoon vaatien palkankorotusta. Vain yksi koulu kauntin 21:stä oli vielä toiminnassa. Se sijaitsee Edmontonista kaakkoon Sherwood Parkin laitakaupungilla. Opiskelijoita tässä roomalaiskatolisessa koulussa on 250 ja opettajat eivät ole sekaantuneet kansakouluopettajien työehtosopimusriitaan.

Samalla ilmoitettiin, että tämän koulun viranomaiset ovat valmiit vastaanottamaan niin monta kansa koulujen opiskelijaa kuin mahdollista.

Opettajien lakko on ensimmäinen Albertassa sitten v. 1960 ja tällä kertaa on vaatimuksena se, että opettajille annetttaisiin $10 vuosipalkankorotus kolmen vuoden opintoajan jälkeen $25 neljän vuoden, $55 viiden vuoden ja $85 kuuden vuoden jälkeen.

Kouluautakunnan virkailijat ilmoittivat, että lautakunta on valmis antamaan opettajille lisää palkkaa, mutta ei siinä määrässä kuin on vaadittu. Opettajain vaatimukset ovat samalla suuremmat kuin sovittelulautakunnan enemmistöraportissa oli ehdotettu.

Eräs koululautakunnan puhemies sanoi, että opettajien vaatimuksiin suostuminen merkitsisi $30,000 lisämenoja vuosittain kauntille.

Opettajien maksimipalkat ovat tällä hetkellä $6,300 kolmen vuoden oppiajan omaaville opettajille aina $8,650:iin kuuden vuoden opin omaaville.

Sharp syyttää USAta "uutisvuodosta"

Ottawa. — Kauppaministeri Mitchell Sharp antoi torstaina lausunnon, jonka mukaan Yhdysvaltain hallitus on syyllistynyt luottamuksellista laatua olevien tietojen julkaisemiseen "uutisvuotona". Kysymys koskee Canadan huomattavaa viljakauppaa Japanin kanssa.

Hän selitti kuitenkin, ettei Canada ole vielä esittänyt mitään virallista protestia tästä uutisvuodosta Yhdysvaltain hallitukselle.

Toisaalta mr. Sharp esitti mielipiteen, että nykyiset kiistakysymykset vehnäkauppojen tiimoilta eivät johda Canadan ja Yhdysvaltain väliseen kauppasotaan vehnämarkkinoilla.

Mr. Sharpin esittämän lausunnon perustana on se tosiasia, että uutistieto Canadan ja Japanin vehnäkaupasta annettiin Washingtonista, eikä Ottawasta. Ennen kuin asiasta oli mitään tiedoitettu Canadassa, Washington ilmoitti alkuviikolla että Canada on myynyt Japanille "sidotusta hinnasta" 800,000 vehnää ja että tätä canadalaista vehnää viedään Japaniin 100,000 tonnin erissä kuukausittain seuraavan 8 kuukauden aikana.

Mr. Sharp sanoi, että hallituksen välikätenä toimiva vehnälautakunta ei ollut antanut mitään tietoja Japanille myydystä vehnästä. Ensimmäinen tieto siitä julkaistiin Washingtonista, jolle Canada oli varannut luottamuksellisia tietoja kauppaneuvottelun kulusta.

Selittäen, että Yhdysvallat ja Canada kilpailevat keskenään maailman vehnämarkkinoilla, kauppaministeri Sharp sanoi, että näissä kauppa-asioissa" ei aina nähdä silmästä silmään".

YHDYSVALLAT MYÖS HALUAISI MYYDÄ VEHNÄÄ NEUVOSTOLIITOLLE

Presidentti Kennedy tunnustanut, että kysymys on talouden elvyttäminen

Moskova. — Neuvostoliiton lehdistössä eilen tulkittiin Yhdysvaltain presidentti Kennedyn päätös sallia vehnäkaupat Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton sekä muiden sosialististen maiden välillä keinoksi parantaa itse Yhdysvaltain taloudellista tilannetta.

Täällä ei ole vielä ilmoitettu mistään päätöksistä ostaa enemmän ulkomaalaista vehnää kuin se 9,000,000 metritonnia, joka on jo tilattu Canadasta ja Australiasta sekä joistakin muista maista siitä syystä, että viime satovuosi oli huono Neuvostoliitossa.

Neuvostoliittolaisen uutistoimisto Tassin tiedotuksessa täältä sanottiin (Moskovan radiossa kuultuna):

"Presidentti Kennedy sanoi sanomalehtimieskonferenssille, että Yhdysvaltain hallitus sallii vehnän myynnin Neuvostoliitolle ja toisille Itä-Euroopan sosialistisille maille. Hän tähdensi, että vehnän ja vehnäjauhojen myynti tulisi parantamaan Yhdysvaltain taloudellista tilannetta."

Lyhyemmässä versiossa hallituksen äänenkannattaja Isvestija sanoi:

'Presidentti Kennedy sanoi, että hallitus sallii vehnän myynnin Neuvostoliitolle ja toisille Itä-Euroopan sosialistisille maille. Hän huomioi Yhdysvaltain kiinnostuksen vehnän myynnistä."

BONN EDELLEENKIN NATO-LINJALLA

Bonn. — Länsi-Saksan hallitus ei ole vieläkään osoittanut mitään taipumusta osallistua itsenäisten ydinasevoimien perustamiseen, mikä on Ranskan valtionjohtajien mielessä, ilmoitettiin tällä viikolla arvovaltaisista lähteistä.

Eräs hallituksen puhemies ilmoitti, että Bonn on edelleenkin sitä mieltä, että sen tulisi osallistua Yhdysvaltain ehdottamaan suunnitelmaan ydinaseistettujen merialuksien rakentamiseksi NATO-voimien käyttöön.

Kuitenkin pian viraltaan poistuva kansleri Adenauer on ilmaissut epäilyksensä Länsi-Saksan omaksuman kannan johdosta. Eräälle ranskalaiselle lehdelle myöntämässään haastattelussa mr Adenauer sanoi, että hän oli keskustellut viime kuussa Ranskan presidentti de Gaullen kanssa mahdollisesta Länsi-Saksan osallistumisesta Ranskan suunnitelmaan. Hän sanoi, ettei hän näe mitään syytä miksi Länsi-Saksa ei voisi osallistua niin Ranskan ehdottomaan suunnitelmaan NATOsta itsenäisten asevoimien rakentamiseksi kuin Yhdysvaltainkin suunnitelmaan multilateraalisen ydinaseistetun laivastonkin rakentamiseksi.

Bonnilaisista lähteistä saatujen tietojen mukaan kanslerin mielipidettä ei kannateta niiden avainasemissa olevien ministerien piireissä, jotka tulevat johdattamaan ulkopolitiikkaa varakansleri Ludvig Erhardin uudessa hallituksessa.

Ulkoministeri Gerhard Schroederin ja puolustusministeri Kai Uwe von Hasselin ilmoitetaan pitävän kansleri Adenauerin ehdottamaa keinoa sopeutua niin Yhdysvaltain kuin Ranskankin suunnitelmiin epäkäytännöllisenä.

Mr de Gaulle on ilmeisestikin päättänyt jotta Ranskan on saatava itselleen itsenäiset ydinasevoimat vapautuakseen jossain määrin Yhdysvaltain ydinasevoimien suojeluksesta.

Peukalo vatsassa aiheutti varkauden

Scarborough, Englanti. — Robin Gray, 20-vuotias muurari tunnusti täällä oikeudessa viime maanantaina syyllistyneensä murtovarkauteen. Hän sanoi poliisioikeudessa, että hän tarvitsee rahaa voidakseen poistaa peukalon vatsastaan.

Yleinen syyttäjä uskoi, että syy oli todellinen, sillä Gray menetti peukalonsa noin 12 vuotta sitten tapahtuneessa hissitapaturmassa.

Kirurgi oli silloin ympännyt etusormen pään menetetyn peukalontynkään. Samalla kirurgi oli ajatellut, että irronnut peukalo voisi olla tarpeellinen jonakin päivänä, ja ymppäsi sen pojan vatsaan pitääkseen peukalon elävänä.

Robin Gray sanoi oikeudessa, että peukalo hänen vatsassaan vaivaa häntä varsinkin silloin kun hänen pitää kumartua. Hän järjesti leikkauksen poistaakseen peukalon, mutta havaitsi, ettei hän pysty sitä maksamaan. Tämän vuoksi hän murtautui erääseen liikkeeseen ja varasti sieltä kuusi kameraa ja jonkin määrän savukkeita.

Tuomio: Kaksi vuotta ehdonalaista.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts ilmoitti eilen (torstaina) että lainlaatijakunta on kutsuttu koolle ylimääräiseen istuntoon lokakuun 29 päivänä pohtimaan kunnallislainarahaston perustamiseksi esitettyä ehdotusta. Hän sanoi, että lainlaatijakunnan ei tarvitsisi olla koolla kuin kaksi tuntia tästä kysymyksestä päättääkseen.

Laredo, Tex. — Montrealilainen pariskunta 33 vuoden ikäinen Joseph M. Caron ja hänen 30-vuotias vaimonsa Marie Ida pidätettiin täällä eilen syytettynä salaliittoutumisesta salakuljettaakseen heroiinia Yhdysvaltoihin. Tullivirkailijat ilmoittivat, että he olivat takavarikoineet 82 paunaa heroiinia heidän autostaan. Heroiinin arvoksi mustassa pörssissä arvioidaan $37,000,000.

Maidonhinta kohoaa sentillä Windsorissa

Windsor, Ont. — Ensi maanantaiaamusta lähtien Windsorin alueen maidonkuluttajat joutuvat maksamaan yhden sentin enemmän maitokvartistaan.

Meijerien taholta ilmoitettiin, että hinnankorotus johtuu siitä, että meijerit olivat pakoitettuja Ontarion maitolautakunnan määräyksen mukaisesti korottamaan maitotalouksien omistajille maksamansa hinnan puolella sentillä kvarttia kohden syyskuun alusta lähtien.

BEN BELLA:

ALGERIAA EI MUUTETA UUDEKSI KONGOKSI

Bougie, Algeria.— Algerian presidentti Ahmed Ben Bella varoitti tiistaina Bougiessa, yhdessä Kabylian suurimmassa kaupungissa pitämässään puheessa kapinallisia sanoen, että tarpeen vaatiessa hallitus voisi mobilisoida 100 000 algerialaista.

Puheessaan Ben Bella syytti jyrkin sanoin kapinallisjohtajia Hocine Ait Ahmedia ja eversti Mohand Ou El Hadjia hajaannuksen synnyttämisestä ja lisäksi, että he ymmärtävät vain konepistoolien kieltä.

Presidentti puhui Bougien stadionilla useaan tuhanteen nousseelle väkijoukolle.

Hän sanoi: "Juuri kun Algeria elää historiallista hetkeä, juuri kun tartumme suureen tulevaisuuteemme, nämä miehet yrittävät hajottaa kansamme". Ben Bella lisäsi, että hän ymmärtää Ou El Hadjia, joka omistaa Algeriassa juuri kansallistetun kahvilan.

Ben Bella sanoi myös, että maan hallitus on saanut todisteita ulkomailla suunnitelluista salaliitoista. Hän jatkoi, että ne, jotka uneksivat Algerian muuttamisesta, toiseksi Kongoksi, pettyvät. "Me olemme kaikki yhtä mieltä."

Hän totesi edelleen, että mikään mahti maailmassa — ei Ait Ahmed eikä Mohand Ou El Hadj — voi pysäyttää Algerian kehitystä.

Väkijoukko osoitti voimakkaasti suosiotaan Ben Bellalle, joka jatkoi, että Algerian sosialismi on kansaa, leskiä ja orpoja varten.

Presidentti ilmoitti vielä, että ennen kuluvan vuoden loppua toteutettaisiin uusia suuria kansallistamistoimenpiteitä.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Työväenlehtien levittämisestä

Vaikka haastekampanja lehtiemme talousaseman turvaamiseksi ei ole vielä päättynyt — ja sen voittoon vieminen on ehtona Vapauden esteettömälle ilmestymiselle nykyisessä koossa — niin ensi tiistaina, lokakuun 15 pnä alkaa kuitenkin kuukauden kestävä levityskampanja, jonka tarkoituksena on hankkia Vapaudelle vähintään 100 uutta tilausta sekä uusia kaikki katkeamassa olevat tilaukset.

Näiden kampanjoiden "päälletysten" tulon ei kuitenkaan tarvitse mitenkään heikentää tai vaikeuttaa sen paremmin haasteryntäystä kuin levityskampanjaakaan, sillä kysymys on loppujen lopuksi kahdesta erillisestä tehtävästä, jotka pyritään yhteisvoimin loppuunsuorittamaan hyvissä ajoin ennen joulua. Me siis uskomme, että vaikka asiamiehet ja lehtemme monet lukijat keskittävät huomionsa seuraavien viikkojen aikana tilausten hankintaan, se ei kuitenkaan heikennä haastevyöryä, jonka voitokkaasta lopputuloksesta riippuu niin paljon.

Lisäksi meillä on nyt mahdollisuus, jos taomme lujasti silloin kun rauta on kuumana, päästä siihen, että ei tarvitse järjestää erikoista "sanomalehtipaperin" keräyskampanjaa, kuten on ollut pakko järjestää muutamana edellisenä vuonna. Jos haasteryntäyksen tavoite täytetään ja ylitetään reilusti, kuten on uskottavaa, ja jos kummallekin lehdellemme saadaan keräyksi riittävästi tilaustuloja viimevuoteen verraten, kuten on mahdollista, niin silloin voidaan päästä siihen, että ensi vuonna selviydytään yhdellä avustuskampanjalla — ja sen hyväksi kannattaa siis ponnistella niin haaste- kuin levitysrintamallakin.

Kukaan ei voi luonnollisestikaan nähdä etukäteen, minkälaisia talousvaikeuksia on voitettavissamme vuoden kuluessa, mutta kuten sanottu tilanteen parantamiseksi on nyt vissejä mahdollisuuksia.

ESIRAIVAAJIA

Toisaalta on syytä korostaa tämän levityskampanjan alkaessa, että jos koskaan niin nyt on helppo nähdä, kuinka tärkeätä ja tarpeellista osaa pienimmätkin työväenlehdet nykytilanteessa vievät.

Kuten tiedetään, pisaroista ja puroista saavat alkunsa suurimmatkin joet. Samoin on asia kansakuntien yleisen mielipiteen muokkaamisessa. Uudet ajatukset saavat aina alkunsa pienestä. Niihin suhtaudutaan usein epäillen ja ennakkoluuloisesti. Mutta mitä paremmin tulevat tunnetuksi niin uudet, edistystä auttavat ajatukset, sitä suuremman kansansuosion ne tulevat saamaan — ja lopulta yleinen mielipide tulee kansakunnan laiksi.

Juuri tässä, yleisen mielipiteen muokkaamisen esiraivaustyössä vievät työväenlehdet ensiluokkaisen tärkeätä osaa. Ottakaamme esimerkiksi äskettäin Moskovassa allekirjoitettu osittainen ydinasekokeiden kieltosopimus. Kaikki ajattelevat ihmiset myöntävät, että se on jo aiheuttanut paljon hyvää, ja että se lupaa entistä enemmän. Mutta kymmenen vuotta sitten tällaisia esityksiä tehtiin vain työväenlehdissä ja kansakuntien kaikkein edistyneimmissä piireissä. Nyt se on tullut Canadassakin virallisesti hyväksytyksi, koko kansakunnan ohjelmaksi.

Takavuosina näytettiin miltei syyttävällä sormella niitä meistä, jotka puhuimme siitä, että Canadalla olisi suuria ja edullisia kauppamahdollisuuksia sosialistisessa maailmanosassa. Nyt puhuvat valtalehdet ja vanhojen puolueiden johtajatkin riemuissaan siitä, että esim. Neuvostoliiton kanssa tehty suuri vehnäkauppa antaa $2,000 lisätuloja aavikkomaakuntien kaikille farmareille, että se antaa lisää työtilaisuuksia satama- ja rautatietyöläisille sekä välillisesti lukemattomien muiden alojen työläisille.

Muutama vuosi sitten puhuttiin vanhuudeneläkkeiden korottamisen tarpeellisuudesta ainoastaan näissä pienissä työväenlehdissä — nyt on vihdoin viimein sekin asia osittain tullut valtiovallan toimesta hyväksytyksi.

Tällaisia esimerkkejä voitaisiin luetella paljon ja monelta eri alalta. Juuri sen vuoksi työläiset ja farmarit perustavat ja ylläpitävät omia sanomalehtiään, että he voivat näiden yhteisten "puhemiesten" avulla ja kautta vaikuttaa ensin yleisen mielipiteen kehitykseen ja sitä tietä omien olosuhteidensa parantamiseksi taloudellisesti ja sosiaalisesti.

Myönnämme kernaasti, että taloudellisten vaikeuksien vaivaamat ja sen vuoksi suhteellisen vaatimattomat työväenlehdet voisivat olla monessa suhteessa paremmin toimitettuja, miellyttävämpiä ja monipuolisempia.

Mutta sittenkin on totta, että ainoastaan työväenlehtiä tutkimalla ja lukemalla saa työläinen ja farmari nykymaailmasta todellisen kuvan. Vain työväenlehtien avulla saa lukija käsityksen yhteiskunnallisen kehityksen nykyisestä suunnasta ja niistä tekijöistä, jotka tämän kehityksen aiheuttavat. Vain työväenlehtien avulla ja kautta hän voi antaa oman panoksensa, omien toivomuksiensa ja omien etujensa edistämiseksi.

VAPAUS KAIKILLE PÖYDILLE!

Tältä todellisuuspohjalta katsoen on Vapaus-lehdenkin paikka jokaisen suomea lukevan canadalaisen työläisen, farmarin ja muun pikkuihmisen pöydällä.

Juuri tässä mielessä suosittelemme lehteämme tilattavaksi niillekin kansalaisillemme jotka tilaavat ja lukevat mahdollisesti joitakin muita lehtiä. Ei ole pahitteeksi ottaa selvää asioista omin silmin ja vertailla toisiinsa sitä, miten suhtautuvat eri lehdet kulloinkin esillä oleviin päivänkysymyksiin, minkälaisia johtopäätöksiä niistä tehdään ja minkälaisia tuloksia ohjelmilla lopulta saavutetaan.

Historian kehitys on nyt äärettömän nopeata. Kauaskantoisia muutoksia ja myllerryksiä tapahtuu joka päivä aivan silmiemme edessä ja sitä tietä. Esimerkkinä mainittakoon vaikkapa se tosiasia, että vielä parikymmentä vuotta sitten oli koko Afrikka suuri kansakuntien vankila, mutta nyt siellä elää ja järjestää omia asioitaan kymmeniä vastikään vapautuneita itsenäisiä kansoja. Suurta edistystä on siis tapahtunut ja mikään mahti maailmassa ei voi enää edistyksen voittokulkua ehkäistä.

Mutta mistä on kulloinkin kysymys ja mitä se edellyttää siitä saadaan totuudenmukainen ja ymmärrettävä kuva vain työväenlehtien välityksellä ja kautta. Tieto on valtaa, tavataan sanoa, ja tähän "vallan" makuun pääsee helpoimmin ja vaivattomammin, ryhtymällä Vapauden vakituiseksi lukijaksi.

USAn ja kuutosmaiden kauppasota kiristyy

USA:n ja kuutosten (EEC) välinen kananpoikasota on siirtynyt jälleen askeleen kireämpään suuntaan huolimatta pari viikkoa sitten näyttäneestä hetkestä jännityksen helpottumisesta. Kuutosten päämajasta, Brysselistä, ilmoitettiin, että USA:sta tuotavien kananpoikien tullia alennetaan kuutosmarkkinoilla 10 prosentilla. Mutta Ranska (presidentti de Gaulle) asetti tällöin ehdoksi, että USA:n on sitouduttava siihen, että kananpoikien tullikysymystä ei oteta ollenkaan esille ensi vuoden toukokuussa pidettävässä Kennedyn kierroksen Gatt-järjestön tullien alentamiskokouksessa Genevessä. Lisäksi Ranska asetti ehdoksi, että USA:n on luovuttava kaikista kostotoimenpiteistä kananpoikatullien johdosta. Tämän vastineeksi C. Herter, joka toimii presidentti Kennedyn erikoisvaltuutettuna tulli- ja kauppa-asioissa, valmistelee parhaillaan yksityiskohtaista luetteloa eräiden kuutosmaista tuotavien tavaroiden tullien korottamiseksi vastaavasti siten, että amerikkalaisten kananpoikien viennistä koituvat menetykset tulevat korvatuiksi.

Ei vain kuutosmaissa ja USA:ssa vaan ulkopuolellakin kysytään, miksi Ranska (de Gaulle) on itse asiassa kiristänyt kananpoikasotaa, vaikka se hyvin tietää, että USA ei voi hyväksyä kananpoikatullien alennuksen pienuutta ja toiseksi siihen liittyviä nöyryyttäviä ehtoja. Loppupäätelmänä todetaan, että Ranska ei ole ajatellutkaan mitään sovintoa. Kenraali de Gaulle ei halua pelata käsistään etukäteen ainuttakaan valttikorttia siinä tuimassa kulissientakaisessa yhteenotossa, jota lähiaikoina käydään Kennedyn kierroksen pohjustamiseksi. Toiseksi arvellaan, että Ranska aikoo itse vallata kuutosmarkkinoilla USAn aseman kananpoikien viejänä.

KANANPOIKASODAN ALKU

Koko kananpoikasota sai alkunsa siitä, että muutamassa vuodessa kananpoikien tuotanto USA:ssa on noussut sekä farmarien viljelemänä että suurten amerikkalaisten elintarvikemonopolien jalostamana suurtuotannoksi ja -vienniksi. Parantamalla ruokinta- ja jalostusmenetelmiä amerikkalaiset kananpoikien tuotantokustannukset ovat laskeneet rolmasti. Vain tanskalaiset pystyvät kilpailemaan amerikkalaisten kanssa. Vielä jokin vuosi sitten prosessi syväjäädytetyn kananpoikasen (nuorkanan) vei 13—14 viikkoa, mutta nyt saadaan sama määrä kananlihaa 8 viikossa. Amerikkalaisten kananpoikien päämenekkialueeksi muodostui kuutosmarkkina-alue. Ja tästä viennistä valtaosa suuntautui taas Länsi-Saksaan. Viime vuonna kuutoset de Gaullen ohjaamana nostivat kananpoikien tullia niin paljon, että amerikkalaisten kananpoikien vienti supistui kolmanneksella. Ja tämän loppuosankin viennin käy kysymyksen alaiseksi, kun kuutosten (Ranskan) oma kananpoikien tuotanto nousee riittävän suureksi. Ranskan lisäksi omaa kananpoikatuotantoa suosivat myös Länsi-Saksa ja Hollanti joilla on edellytyksiä tämäntapaiseen tuotantoon.

USA on esittänyt, että korkeiden tullien johdosta USA menettää vuosittain 46 miljoonaan dollarin vientitulot. Kuutosten päämaja Brysselissä on puolestaan esittänyt, että USA:n menetykset ovat vain 19 miljoonaa dollaria ja että tämä summa voitaisiin kompensoida muulla tavalla neuvottelutietse. Pienenä muodollisena myönnytyksenä kuutoset hyväksyivät äsken 10 prosentin alennuksen korotettuihin kananpoikatulleihin, mutta nöyryyttävin ehdoin, ja vastavetona USA laatii nyt luetteloa niistä tavaroista (mm. ranskalaiset viinit, länsisaksalaiset autot, filmit, sähköparranajokoneet ym.), joiden tullia korottamalla USA laskee saavansa hyvityksen.

PIENEN ASIAN SUURI TAUSTA

Sivullisista USA:n ja kuutosten kananpoikasota vaikuttaa huvittavalta ja, ottaen huomioon USA:n kokonaisviennin kuutosiin, arvoltaan mitättömältä. Mutta kysymyksessä onkin paljon suuremmat asiat. USA pelkää, että alistuminen kananpoikasodassa merkitsee alkua koko USA:n maataloustuotteiden viennin, jonka arvo on noin 1,3 miljardia dollaria vuodessa, jyrkälle supistumiselle ja suorastaan loppumiselle kuutosmarkkinoille. Tämän vuoksi USA:n hallitus ja presidentti Kennedyä myöten on huolestunut tilanteen kehittymisestä kananpoikasodassa, joka on siis välitöntä heijastusta USA:n ja kuutosten välisessä suuressa kauppasodassa, mikä näyttää käyvän sitä kireämmäksi mitä lähemmäksi Kennedyn kierrosta päästään.

USA—Franco veljeilyä

New York. — Yhdysvallat ja Espanja ovat uusineet puolustussopimuksensa sekä vaihtaneet nootteja puolustuskysymyksistä neuvottelevan komitean perustamisesta, ilmoitettiin torstai-iltana maiden ulkoministerien Dean Ruskin ja Fernando Maria Castiellan yhteisessä julkilausumassa New Yorkissa.

Tiedonannon mukaan Rusk oli tehnyt neuvotteluissaan Espanjan ulkoministerin kanssa selkoa lainasta, jonka Yhdysvallat tulee myöntämään Espanjalle kansainvälisen kauppapankin kautta.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

John Lehto, Kaministiquia, Ont., täyttää tiistaina lokakuun 15 pnä 59 vuotta.

August Rösänen, Port Arthur, Ont., täyttää tiistaina, lokakuun 15 pnä 83 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Lännen mielenkiinto idän kauppaan kasvaa

Yhä tiheämmin saapuu tietoja useiden länsivaltojen erikoisesti viime aikoina voimakkaasti heränneestä mielenkiinnosta laajentaa kauppaansa yleensä sosialististen maiden ja erikoisesti Neuvostoliiton kanssa. Tämä mielenkiinto ei ole pelkästään eilisen päivän tuotetta ja eikä se ole rajoittunut pelkkään tunnusteluun, vaan kuluvan vuoden aikana on jo tehty huomattavia käytännön edistysaskeleita idän ja lännen välisen kaupan kehittämiseksi. Erikoisesti Moskovan ydinkieltosopimus on vaikuttanut sangen myönteisesti yleisen ilmapiirin kehittymiseen idän ja lännen kaupallisissa suhteissa.

* * *

Äsken suoritti Englannin kauppaministeri Errol noin puolentoista viikkoa kestäneen vierailu- ja tutustumismatkan Neuvostoliittoon. Neuvostoliitto on jo periaatteessa hyväksynyt Englannin esityksen solmia ensimmäisen kerran pitkäaikaisen eli 5-vuotiskauppasopimuksen Englannin kanssa. Jatkuvalla syötöllä englantilaisia liike- ja teollisuusmiehiä vierailee nykyisin Neuvostoliitossa ja uusia puhelinyhteyksiä on avattu Lontoosta Moskovaan. Ranskan valtionvarainministeri Valery d'Estaigne vierailee ensi vuoden alussa Moskovassa neuvotellakseen maksusuhteiden järjestämisestä Ranskan ja Neuvostoliiton laajenevan kaupan johdosta. Roomassa on parhaillaan käynnissä Italian ja Neuvostoliiton kauppaneuvottelut, joiden odotetaan jo nyt käytettävissä olevien tietojen mukaan johtavan sopimukseen, mikä huomattavasti laajentaa asianomaisten maiden kesken pitkäaikaisen kauppasopimuksen puitteissa solmittuja kiintiöitä puolin ja toisin. Noin parin viikon päästä Länsi-Saksassa tapahtuu kanslerinvaihdos ja uudet miehet tulevan liittokansleri Erhardin johdolla joutuvat tarkistamaan Länsi-Saksan tähän asti hedelmätöntä ja sille itselleen vahingollista negatiivista asennettaan idän kauppaan yleensä ja erikoisesti kaupallista suhtautumistaan Neuvostoliittoon. Länsi-Saksa on jokin aika sitten perustanut Varsovaan sangen lähellä diplomaattitasoa olevan kaupallisen edustuston. Sama toistuu pian Prahassa, Bukarestissa, Budapestissa ja Sofiassa.

* * *

Tällaisen kehityksen puitteissa on myös USA:ssa herännyt laajaa ja myönteistä mielenkiintoa sosialististen maiden ja varsinkin Neuvostoliiton kaupan lisäämiseksi Presidentti Kennedy järjesti äsken Valkoisessa talossa suuren keskustelu- ja neuvottelutilaisuuden, johon osallistui lähes 300 johtavaa amerikkalaista liike- ja teollisuuselämän edustajaa. Presidentti Kennedy oli tilaisuudessa läsnä neljän neuvonantajansa kanssa. Jo alustavassa puheenvuorossaan USA:n kauppaministeri Hodges antoi täyden tukensa viennin lisäämispyrkimyksille itään ja Neuvostoliittoon. Kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti suositus USA:n idän kaupan määräyksien tarkistamisesta, vaikka eräät esittivätkin tiettyjä varauksia.

Republikaaninen senaattori Carlson on ilmoittanut kauppaministerille kannattavansa täydellisesti ei-strategisten tavaroiden viennin edullisuutta Neuvostoliittoon. Samanaikaisesti demokraattinen senaattori H. Humprey viittasi USA:n korkeaan työttömyyteen, teollisuuden suuresti vajaukselliseen kapasiteetin käyttöön sekä yhä kiristyvämmäksi käyvään maksutaseen vajaukseen perustellessaan USA:n kaupan lisäämistä Neuvostoliiton kanssa. Hän viittasi myös siihen miten useat muut läntiset maat ovat lisänneet ja yhä lisäävät kauppaansa Neuvostoliittoon sekä joustavat luotto- ja maksuehtokysymyksissä. Idän kaupan lisääminen helpottaa tuntuvasti USA:n kriitilliseksi muodostunutta maksutaseen vajausta totesi Humphrey.

* * *

Neuvostoliitto on ostanut viime aikoina huomattavia määriä vehnää Australiasta ja Canadasta. Näillä kaupoilla mainitut maat vapautuvat käytännöllisesti katsoen kokonaan rasittavista vehnän ylijäämävarastoistaan. Aluksi USA:n viralliset piirit suhtautuivat kielteisesti Canadan vehnäkauppoihin ja yrittivät estää niitä, mutta parin viikon kuluessa tapahtui mielenmuutos. USA:n talousministeri Freeman ilmoitti, että USA olisi myös valmis myymään kolmanneksen n. 30 miljoonan vehnätonnin suuruisista ylijäämävarastoistaan, mikäli Neuvostoliitto sellaista tiedustelisi. Toistaiseksi tällaista tiedustelua ei ole tapahtunut. Ministeri Freemanin lausunto on kuitenkin osoitus USA:n uudesta asenteesta, mikä vielä vuosi pari sitten ei olisi tullut kysymykseen. — Kras.

Tiibet uudistuu

Tiibetissä on viimeisten neljän vuoden aikana tapahtunut suuria uudistuksia, jotka ennen kaikkea keskittyvät feodaalisten maaolojen uudistukseen. Vuonna 1961 suoritettiin Tiibetissä demokraattinen reformi, jonka tuloksena miljoona entistä maaorjaa on vapautunut.

Vuoteen 1962 mennessä olivat alueen talonpojat ja karjanhoitajat järjestyneet yli 25,000 keskinäisapuryhmäksi, joiden tarkoituksena on yhteistoiminnan perusteella korottaa tuotannon tasoa. Keskinäisapuryhmiin kuuluvien osuus kaikista talonpoikais- ja karjanhoitajatalouksista on 82,3 prosenttia.

HALLINNON UUDISTUS

Hallinnollisesti elää Tiibet uudistamisen vaihetta, sillä Tiibetin autonomisen alueen valmistelut ovat täydessä käynnissä. Yleensä on jo tähän mennessä perustettu alueelliset hallintoelimet ja Tiibetissä on nyt kaikkiaan 7 hallinnollista aluetta. Yleiset vaalit suoritetaan vähitellen. Niiden toimeenpano aloitettiin vuonna 1962 ja tähän mennessä perustettu alueelliset hallintoelimet ja Tiibetissä on nyt kaikkiaan 7 hallinnollista aluetta. Yleiset vaalit suoritetaan vähitellen. Niiden toimeenpano aloitettiin vuonna 1962 ja tähän mennessä ne on saatettu päätökseen eräissä Tiibetin 72 piirikunnasta sekä hsiangeista — tämä on tyypillinen tiibetiläinen hallintoyksikkö, johon kuuluu useita kyliä. Yli 80 prosenttia vaaleissa valituista edustajista on entisiä maaorjia ja orjia. Vaalien suoritus jatkuu edelleen.

Samaan aikaan on tiibetiläisten osuus hallintokoneistossa lisääntynyt ja tiibetiläisten virkamiesten lukumäärä on yli 6000. Näistä 300 toimii hallinnollisten alueitten johtajina, piirikuntien viranomaisina tai aluepiirien johtajina.

MAATALOUDEN TASAINEN KEHITYS

Kiinan keskushallitus on määritellyt Tiibetin kansantalouden kehittämisessä "tasaisen kehityksen politiikan", jolta pohjalta keskeinen huomio kiinnitetään maanviljelykseen ja karjatalouteen.

Vuodesta 1959 lähtien on valtio antanut joka vuosi huomattavan määrän halpakorkoisia lainoja Tiibetille sekä jakanut siellä tuotantovälineitä. Niinpä tänä vuonna on valtio käyttänyt Tiibetin talouden kehittämiseen 1,4 miljoonaa juania. Kun nykyaikaiset teräsaurat ovat tulleet primitiivisten puuaurojen tilalle on kylvöalaa voitu kohottaa huomattavasti. Vuoteen 1959 verrattuna viljelyala kasvoi vuonna 1961 13.1 pros. Kylvöala kasvoi vuonna 1962 3300 hehtaarilla edellisen vuoteen verraten. Lisäksi on rakennettu lukuisasti kastelulaitoksia.

Samaan aikaan on tapahtunut huomattavaa lisäystä viljelyskasvien määrässä. Tähänastisten yksinomaisten viljakasvien rinnalle on tullut useita teollisuuskasveja, joista on saatu hyviä satoja. Näitä ovat soijapapu, rypsi, hamppu ja pellava.

Tiibetin satotulokset ovat neljän vuoden aikana olleet erinomaiset. Niinpä vuoden 1960 sato oli 15 pros. korkeampi kuin edellisenä vuonna ja vaikka osat alueesta kokivat luonnononnettomuuksia vuosina 1961 ja 1962, alueen viljatuotanto kokonaisuudessaan osoitti jonkin verran kasvua vuoden 1960 runsaasta sadosta.

Karjanhoidolla on ollut tärkeä sijansa Tiibetin maataloudessa. Viimeisten 4 vuoden aikana on karjan vuosittainen keskimääräinen lisäys ollut 7.5 prosenttia ja karjan määrä vuonna 1962 oli yli 13,2 miljoonaa päätä eli yli 10 päätä asukasta kohden.

KOULU ILMESTYNYT TIIBETIIN

Viime vuodet ovat merkinneet vallankumousta myös Tiibetin opetusoloissa ja kansanterveydessä. Ennen vuotta 1959 ei alueella ollut ainoatakaan nykyaikaista vakinaista koulua ja yli 95 pros. väestöstä oli luku- ja kirjoitustaidotonta. Vuonna 1962 oli alueella jo 5 oppikoulua tai seminaaria, joissa oli 678 oppilasta sekä 40 yleistä ja 1896 yksityisesti ylläpidettyä kansakoulua joiden kirjoissa on yhteensä 58,299 oppilasta.

Näiden koulujen lisäksi monet kylät ja karjanhoitoalueet ovat perustaneet iltakouluja ja samanaikaisesti on järjestetty lyhytaikaisia koulutuskursseja maataloustekniikan ja eläinlääkinnän alalla.

Li Tsung-hain mukaan.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Ruokaa merestä

Kissakala ja koirakala ovat nimityksiä, jotka voivat viedä ruokahalun keneltä tahansa. Mutta jos näille ravitseville ja hyvänmakuisille kaloille annetaan uudet nimet: kyljyskala ja kala 45, syövät ihmiset niitä mielellään. Näin väittää tanskalainen John Fridthjof, joka kymmenen vuoden ajan on toiminut Y.-K:n elintarvike- ja maatalousjärjestön FAO:n elinkeinoasiantuntijana latinalaisessa Amerikassa ja Afrikassa ja joka äskettäin on julkaissut kokemuksistaan kirjan.

Esimerkki kissakalasta on peräisin Tanskasta. Kissakala on erittäin hieno kalalaji, jonka liha on pehmeää ja maukasta. Mutta siitä ei kukaan huolinut ennen kuin joku keksi leikata kalan valmiiksi viipaleiksi ja nimittää sitä kyljyskalaksi. Nykyisin sitä on yleisesti saatavissa ravintoloista.

Koirakalaa saadaan Länsi-Afrikasta ja sekin on ravitsevaa ja hyvän makuista. Mutta nimi oli epäonnistunut, kunnes John Fridthjof keksi nimittää sitä kala 45:ksi, ja nykyisin länsi-afrikkalaiset syövät sitä mielellään.

Fridthjofin tehtävänä on pyrkiä lisäämään kalan käyttöä ravintoaineena Brasiliassa, Chilessä, Meksikossa, Marokossa ja Jugoslaviassa. Viimeksi hän on lisännyt maapähkinäjauheen ja kuivatun kalan menekkiä Senegalissa.

Ihmiskunnan ravinnosta muodostaa kala tällä hetkellä vain yhden prosentin. Useimmissa tapauksissa tämä johtuu yksinkertaisesti siitä, että kalaa ei ole tarpeeksi saatavissa. Mutta sielläkin, missä sitä on, estävät monet m.m. kalojen ulkonäköön kohdistuvat ennakkoluulot syömästä niitä.

Yrityksistään murtaa näitä ennakkoluuloja Fridthjof kertoo FAO:n toimesta julkaisemassaan kirjassa "Encouraging the Use of Protein-Rich Food". Siitä ilmenee että hän on valistustoiminnassaan käyttänyt hyväksi erilaisia keinoja: filmiesityksiä, nukketeatteria, ruoanvalmistusnäytteitä, kotikäyntejä, ruokaleikkejä, lapsille, opetusta kouluissa jne.

Toisinaan hän on aivan yksinkertaisin keinoin päässyt suorastaan hämmästyttäviin tuloksiin, kuten seuraava esimerkki osoittaa:

Chilessä yritti herra Fridthjof lisätä mielenkiintoa merluzaa (erästä turskan sukuista kalaa) kohtaan. Argentiinassa ja Uruguayssa se on hyvin suosittu, mutta Chilessä sitä on niin runsaasti, että kansa halveksii sitä ala-arvoisena kalana. Frithdjof avustajineen hankki muutamia satoja kiloja merluzaa ja pystytti erään rannikkokaupungin kalatorille myyntikojun. Kala ladottiin kahteen kasaan, joista toisessa oli normaalihintaa osoittava lappu ja toiseen oli merkitty kaksinkertainen hinta. Iltaan mennessä oli kallis merluza myyty loppuun, mutta halvasta oli vielä puolet jäljellä.

Ohukaisherkkuja

Ohukaiset tai räiskäleet — mitä nimeä kukin on tottunut käyttämään, ovat monessa perheessä herkkua. Niiden valmistaminenhan ei ole mutkallista, jokaisessa keittokirjassa on ohje ja lisäksi on saatavissa ohukaisjauhepakkauksia. Ohukaiset tarjotaan usein sokerin tai hillon kera, mutta tarjoilumahdollisuuksia on vielä enemmän kuin nimiä.

OHUKAISBANAANIT

Halkaistut banaanit kastetaan ohukaistaikinassa ja paistetaan sen jälkeen voissa. Tämä jälkiruoka tarjotaan kuumana ja päälle sirotetaan sokeria.

OHUKAISVUOKA

Ohukaiset paistetaan paistinpannussa, täytetään vaniljakiisselillä tai sulatetulla suklaalla ja kierretään rullalle. Rullat leikataan palasiksi ja asetetaan tulenkestävään vuokaan. Vuoka peitetään sokerilla maustetulla munanvalkuaisvaahdolla ja vuoka pannaan uuniin, jossa se saa olla kunnes se on saanut kauniin vaaleanruskean värin. Tarjotaan esimerkiksi teen tai kahvin kanssa.

MUHENNOSOHUKAISET

Ohukaiset paistetaan paistinpannussa — taikina ilman sokeria — ja valmiit paistokset täytetään ruskistetulla jauhelihalla tähteeksi jääneillä vihanneksilla tai makkaramuhennoksella. Ohukaiset kääritään rullalle, pinnalle sirotellaan juustoraastetta ja rullat kuorrutetaan uunissa. — Jos tällaisia ohukaisia jää tähteeksi, ne voi paloitella ja tarjota seuraavana päivänä kuuman lihaliemen lisäkkeenä.

ELOA TOSIAAN

Näyttämöllä oli meneillään kuolinkohtaus, mutta ohjaaja ei ollut tyytyväinen.

— Enemmän eloa, kuulkaahan, enemmän eloa tuohon kohtaukseen!

Nixon ei ole muuttunut

New York. — Yhdysvaltain entinen varapresidentti Richard Nixon vaati viime viikon lauantaina Yhdysvaltain Itä-Euroopan suhteen harjoittaman politiikan "suunnan ja painopisteen täydellistä muutosta". Saturday Evening Postin julkaisemassa artikkelissa Nixon väitti, että mahdollinen hyökkäämättömyyssopimus idän ja lännen välillä "orjuuttaisi 97 miljoonaa Itä-Euroopan asukasta".

Nixon ehdottaa "uutta rauhanpolitiikkaa (!), joka koituisi Itä Euroopan kansojen hyväksi".

Tämän mukaan Yhdysvaltain olisi pidettävä yllä itäeurooppalaisten "toiveita vapaudesta" vastustamalla kaikkia Neuvostoliiton pyrkimyksiä kommunistien yliherruuden tunnustamiseksi Itä-Euroopassa, kohdeltava kutakin kansakuntaa itsenäisenä valtiona ja tuettava kansallisuushenkeä, eikä tehtävä mitään niiden hallitusten hyväksi, ellei se olisi omiaan auttamaan niiden asukkaiden "vapautumista kommunismin ikeestä".

PÄIVÄN PAKINA

Kiinan atomipommihinku

Neuvostoliiton ja Kiinan kommunististen puolueiden periaatteellisten erimielisyyksien käsittelyn yhteydessä on tullut ilmeiseksi, että Kiinan vastuunalaiset johtajat ovat syvästi käärmeissään Moskovalle myös siitä, kun Neuvostoliitto on kieltäytynyt antamasta heille ydinaseita tai ydinaseiden mallikappaletta.

Neuvostoliitto on puolestaan selittänyt, että miten olisi se voinut Kiinalle antaa ydinaseita ja samalla vaatia, että länsivalloilta, nimenomaan Yhdysvalloilta etteivät ne saa antaa ydinaseita Länsi-Saksan revanshimiehille sen paremmin kuin muillekaan NATO-maille. Mitä useampi liipasin tulee "atomiaseen kahvaan", sitä suurempi on vaara, että ydinasesota voi syttyä joko vahingossa tai muuten, selittävät neuvostoliittolaiset korostaen, että sosialistisilla mailla ei olisi mitään moraalista oikeutta tai mahdollisuutta vastustaa ydinaseiden levittämistä sitten enää jos Neuvostoliitto rupeaisi niitä levittämään.

Tämän lisäksi Neuvostoliitto on virallisesti sanonut Kiinalle, että Kiinan kansantasavalta ei tarvitsekaan ydinaseita, sillä jouduttuaan olosuhteiden pakosta kehittämään itselleen äärettömän voimakkaat ydinasevarastot. Neuvostoliitto voi ydinaseillaan turvata koko sosialistisen maailmanosan, myös Kiinan rauhan.

Neuvostoliiton esittämät perustelut ovat siis olleet niin johdonmukaisia ja vakuuttavia tältä kohdalta, että kiinalaisilla ei ole asiallisesti puhuen ollut niistä esitettävänä muita vastaväitteitä kuin ylimalkainen väitös, että Neuvostoliiton ydinaseet eivät ole muka mitenkään suojanneet ja turvanneet Kiinan kansantasavaltaa tähän mennessä kuten on Neuvostoliitto esittänyt, eikä Kiina voisi luottaa niiden puolustusvoimaan nytkään.

Mutta totuus on tässäkin tarua kummempi.

Yhdysvaltain yleisesikunnan entinen päällikkö, nyt eläkkeellä oleva kenraali Omar Bradley on julkisesti sanonut ei Neuvostoliittoa puolustaakseen Kiinalaisia vastaan, vaan Yhdysvaltain hallituksen edesottamisien oikeuttamiseksi, että Yhdysvallat ei käyttänyt Korean sodan aikana — kenraali MacArthurin avunpyynnöstä ja vaatimuksista huolimatta atomiaseita Kiinaa vastaan siksi kun Kiinan takana ja tukena oli Neuvostoliiton ydinaseet.

Art Shields palauttaa nyt tämän tosiasian Peoples World-lehden lukijakunnan mieleen ja samalla kenraali Bradleyn Yhdysvaltain yleisradion välityksellä kesäkuun 24 pnä 1960 — Korean sodan 10-vuotispäivänä pitämän puheen jonka yhteydessä hän selitti miksi presidentti Truman ja hänen hallituksensa kieltäytyivät antamasta kenraali McArthurille atomiaseita Kiinaa vastaan.

Mutta lainatkaamme mr. Shieldsin kirjoituksesta pitämällä mielessä, että kenraali Bradley piti yllämainitun puheensa jo kolmisen vuotta sitten, eli 1960, kesäkuussa. Mr. Shields kirjoittaa:

'. . . Viime elokuun 3 pnä julkaisi Neuvostoliiton hallitus lausunnon, jossa luetellaan erimielisyyksiä Kiinan hallituksen kanssa ja sanotaan, että Neuvostoliiton ydinaseet "ovat vieneet selvää, voidaanpa sanoa ratkaisevaa osaa sosialististen maiden, mukaanlukien Kiinan Kansantasavallan suojelemiseksi imperialismin hyökkäystä vastaan niin, että ne ovat voineet rakentaa sosialismia".

"Kiinan johtajat kieltävät tämän. Elokuun 15 pnä julkaisemassaan lausunnossa he (kiinan johtajat) hyökkäävät Neuvostoliittoa vastaan sanoen että 'me emme voi hyväksyä sitä kantaa' ja syyttävät Neuvostoliittoa suurvalta-kiihkoilusta.

"1960 pitämässään Korea-puheessaan kenraali Bradley sanoo, että Neuvostoliiton atomiaseilla oli ratkaiseva vaikutus siihen, miksi atomipommeja ei pudotettu Kiinaan 1960. "Kiinalaisia vapaaehtoisia tuli Pohjois-Korean avuksi '50 luvulla. Kenraali MacArthur ja hänen sotilaansa lyötiin pakoon pohjoisrajalta. Hän suositteli voimakkaasti sodan työntämistä Kiinan maaperälle ja pyysi Washingtonilta lupaa pudottaa atomipommeja Kiinaan, jotta sotaonni voitaisiin kääntää.

'Kenraali MacArthurin anomuksen hylkäsi yleisesikunta ja presidentti Truman. V. 1960 pitämässään puheessa kenraali Bradley selitti, että kenraali MacArthurin ohjelma oli äärettömän vaarallinen siksi kun Washington tiesi, että Neuvostoliitolla oli sotilaallinen liitto Kiinan kanssa. Moskova oli julkaissut julkisen varoituksen Yhdysvalloille.

"Kenraali Bradley sanoi vuoden 1960:n puheessaan Washingtonin uskoneen silloin, että Neuvostoliitto tulee pudottamaan atomipommeja Yhdysvaltain rintamalinjojen taakse jos Yhdysvallat pudottaa atomipommeja Kiinaan. Washington uskoi myös että USAn tukikohdat Pusanissa ja muualla tulisivat tuhotuiksi.

"Yhdysvaltain sotilasjohtajat 'eivät olettaneet (silloin) että olisi edullista aloittaa atomisota" sanoi kenraali Bradley puheessaan".

Kuten näkyy, Kiinan johtajain perustelut ovat käytännönkin asioissa yhtä heikoilla kantimilla, kuin ne näyttävät olevan nykyhetken periaatekysymyksissäkin.

Känsä-Toura.

Urheilua

Kokkonen tyrmäsi Vinotin 9. erässä

Helsinki. — Täydelliseksi suomalaismenestykseksi muodostui maanantainen Elis Askin 24. ammattilaisilta Messuhallissa. Kaikki suomalaiset voittivat ottelunsa, jotka Berglöf — Maleziux kamppailua lukuunottamatta muodostuivat nyrkkeilyllisestikin varsin täysipainoisiksi.

Pekka Kokkonen voitti vihdoinkin "vasurikammonsa" tyrmättyään ranskalaisen Michel Vinotin yhdeksännessä erässä ruudikkaalla vasemmalla koukulla. Mauri Backman ilahdutti katsojia hyvällä suorituksellaan ja ylivoimaisella pistevoitollaan ranskalaisesta Maurice Auzelista kahdeksan erän ottelussa. Risto Luukkosella oli vaikeuksia kymmenen erän verran Italian Frederico Scarponin kanssa mutta tässäkin voimanmittelyssä nousi suomalaisen käsi ansaitusti voiton merkiksi. Jarmo Berglöfillä oli kuusieräisessä yhteenotossa melko helppo tehtävä pitää ranskalainen Clauden Maleziux aisoissa.

Yleisöä Messuhallissa oli tavanomainen määrä, joten taloudellisestikin ilta kaikesta päätellen sujui onnistuneesti.

Ruotsalaiset oppia hakemassa Canadasta

Toronto. — Kaksi ruotsalaista amatöörijääkiekkoilijaa, jotka ovat harjoitelleet Toronto Maple Leafsissa, ovat päättäneet palata takaisin kotimaahansa.

Molemmat pelaajat Kjell Svenson ja Carl Öberg, eivät tehneet sopimusta joukkueen kanssa. Öberg teki kaksi maalia kahdessatoista näytösottelussa, kun taas Svenson vei joukkueensa voittoon chicagolaista joukkuetta vastaan suoritetun ottelun viimeisillä sekunneilla.

Kolmas ruotsalainen, Ulf Sterner, pelaa viisi ottelua New York Rangersin joukkueessa.

Suomi löi Espanjan koripalloilussa

Wrocklaw. — Espanja oli maanantaina ennakkosuosikki koripalloilun EM-kilpailuissa asettuessaan Suomea vastaan. Heidän jaloissaan painoi kuitenkin Ranska-ottelun väsymys. Suomalaisten valttina oli pituusylivoima sekä parempi kestävyys ja he veivätkin kaikkien yllätykseksi voiton. Ottelun loppulukemat olivat 83—79 (43—44).

Wrocklaw. — Suomalaiset kärsivät sunnuntaina kolmannen perättäisen tappionsa koripallon EM-kisoissa. Tshekkoslovakia osoittautui aivan toisen luokan joukkueeksi kuin Suomi ja otti voiton murskaavin lukemin 78—44 (33—20). Ottelun tuomareina toimivat Sussi Italiasta ja Brands Belgiasta.

Jugoslavia—Unkari 2—0

Belgrad. — Jugoslavia löi Unkarin sunnuntaina 2—0 jalkapallo-ottelussa Belgradissa.

Kailajärvi tempaisi 142.5

Helsinki. — Jaakko Kailajärvi vastasi sunnuntaina Rovaniemellä järjestettyjen kansallisten painonnostokilpailujen parhaasta tuloksesta tempaamalla sarjassa alle 90 kiloa uuden Pohjoismaiden ennätyksen 142,5 kiloa.

Kolme suomalaista on ehdokkaana EM-kilpailuissa

Kööpenhamina. — Kolme suomalaispelaajaa kelpuutettiin niiden 20 jalkapalloilijan joukkoon, jotka nelimiehinen valitsemiskomitea nimesi sunnuntai-iltana ehdokkaiksi Pohjolan joukkueeseen muuta Eurooppaa vastaan Kööpenhaminassa ensi toukokuun 20 päivänä suoritettavaan otteluun. Mainittuna ajankohtana Tanskan jalkapalloliitto viettää 75 vuotisjuhlaansa.

Kolme ehdolla olevaa suomalaista ovat Jouni Gröndahl, Olli Heinonen ja Juhani Peltonen.

Muut nimetyt ovat:

Norja: Sverre Andersen, Finn Thoresen ja Roald Jensen.

Ruotsi: Hans Rosander, Ake Johansson, Prawitz Öberg, Agne Simonsson, Harry Bild ja Örjan Persson.

Tanska: Kaj Johansen, Jens Jörgen Hansen, Bent Hansen, Jens Petersen, Ole Madsen, Ole Sörensen ja Carl Bertelsen.

HIGH PARK SAUNA
Aukioloajat:
Naisille: Tiistaina ja keskiviikkona kello 2 ip.—12 yöllä.
Miehille: Torstaina, perjantaina ja lauantaina klo 2 ip.—12 yöllä ja sunnuntaina klo 8 ap.—2 ip.
Sunnuntai-tilauksia klo 2 jälkeen
HIERONTAA
Puhelin RO 7-4086
583 Annette St. Toronto, Ont.

KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
Suojatkaa kesäpaikkanne, veneenne ja moottorinne tarpeellisella vakuutuksella. Lähempiä tietoja haluttaessa — Soittakaa tai kirjoittakaa
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
897 Bay Street, Toronto, Ont. — Toimisto puh. EM 6-8586
O. NUMMINEN, kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN, kotiin WA 3-4378

Goldenbergin turkisliike
Nimi johon voi luottaa
Huolehdimme kylmä-säilytyksestä. Uusimme muodit. Meillä on kohtuulliset hinnat. Työ taataan. — Tulette olemaan tyytyväisiä.
GOLDENBERG FURS
Puhelimet AL 3-2631 — AL 3-9092
320 Queen Street East, Sault Ste. Marie, Ontario

UUSIA JÄNNITTÄVIÄ ROMAANEJA SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!
PHILIPPE DE VOMECOURT:
UNOHDETUT URHOOLLISET
321 sivua — Hinta sid. $4.25
Jännittävä ja vauhdikas kuvaus Ranskan vastarintaliikkeen toiminnasta toisen maailmansodan aikana.
DIANNE DOUBTFIRE:
VIATTOMUUS VAARASSA
210 sivua — Hinta sid. $2.75
Englantilainen kirjailija Dianne Doubtfire on luonut tässä vakavasta aiheesta jännittävän ja psykologisesti uskottavan romaanin.
ALISTAIR MacLEAN:
MILJONÄÄRIEN LAIVA
306 sivua — Hinta sid. $3.75
Brittiläinen kauppalaiva "Campari" on maailman ylellisin alus. Se on miljardöörien maanpäällinen taivas. "Miljonäärien laiva" on ensiluokkainen jännitysromaani, jota ei malta laskea käsistään ennen loppua.
UUSIA SUOMALAISIA SATUJA LAPSILLE
SUOMALAINEN SATUKIRJA 1
159 sivua — Hinta sid. $3.00
Keväällä 1962 ratkaistun suuren satukilpailun rikkaasta sadosta on tähän kirjaan otettu 16 satua. Kirjan on verraton lastenkuvittaja Maija Karma somistanut viehättävin, mielikuvitusrikkain kuvin.
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ontario

Levitysryntäystä eteenpäin Torontossa

Toronto. — CSJ:n Toronton osaston kuukausikokouksessa jäi Vapauden ja Liekin levitysryntäyskysymys avausjuhlia järjestävälle komitealle. Mainittuun komiteaan kuuluu lisäksi valistuskomitea, lehtiemme asiamiehet. Kaikki asiaan kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan. Ensimmäinen kokous pidetään Don Haalilla 957 Broadview-kadulla tiistaina, lokakuun 15 päivänä, alkaen kello 7 illalla.

Nyt siis kaikki toimeen mukaan saamaan tilauksia ja tilaamaan lehtiämme. Tapasin jo erään rehdin miehen ja hän sanoi, että kun tulee 15 päivä, niin laita heti ensi numero Vapautta tulemaan. Enempi vain pitäisi olla tällaisia miehiä ja naisia niin kyllä hyvää tulisi. Rahaa on tullut paljon lehdillemme se siis tarkoittaa sitä että lehtemme ovat paljon pidettyjä.

Kaikki edellämainittu osoittaa, että lehtemme ovat olleet oikealla asialla. Esimerkiksi tk. 5 päivän Vapauden artikkeli "Ydinaseet ja Kiinan taloudellinen tila", siinä on niin hyvä kirjoitus että kannattaa lukea ja tallettaa, sillä sellaista ei tule, joku toinen suomalainen lehti kirjoittamaan.

Don Haalin avajaisjuhlakonsertti pidetään sunnuntaina tk. 20 päivänä kello 4 iltapäivällä. Tässä konsertissa on paljon luvassa hyvää ohjelmaa esimerkiksi orkesteri kuoro, Slovak tanssia, Yrityksen tyttöjen voimistelu ja tanssiesityksiä, haitariyhtye, joka oli aikaisemmin erikoisen hyvä, Sextetti ja paljon muuta lisää. Alkääkä myöskään unhoittako, että siellä tulee olemaan rattoisa kahvitauko.

Kansanlaulukonsertti pidetään ehkä Tarmolassa tk. 26 päivänä, tästä tulee varmempia tietoja myöhemmin. — N.

Kesä jatkuu Torontossa

Toronto. — Kesän helteet jatkuvat Torontossa. Ompa aivan erityisen kesäistä tällä suurkaupungissa. Auroroksia lämpimiä päiviä jatkuu toinen toisensa perään. Jos tätä menoa tulee jatkumaan vielä pari kuukautta niin saavat ihmiset tulla Floridasta tänne Torontoon auringonkylpyjä ottamaan.

Viime sunnuntaina lekottelimme Tarmolassa. Sinne olikin saapunut väkeä melkein niin kuin liittojuhliin. Oli tosiaan suuri yllätys nähdä niin paljon tuttavia samalla kertaa. Mutta murheensa kaikissa tapauksissa. Niinpä kävi nytkin, että emme olleet odottaneet niin suurta yleisömäärää. Sen vuoksi olimme varanneet niin mitättömän vähän tarvikkeita, että ne loppuivat ennen kuin kaikki olisivat saaneet kunnollisesti alkuunkaan. Tarpeita saimme kyllä lisää mutta sinne tuli kuitenkin sellainen välipää, joka oli kovin huono ja ikävä asia.

Eikä se ollut ainoa kommellus sillä olimme luvanneet bingoa mutta jostain käsittämättömästä syystä emme löytäneet bingon vehkeitä mistään. Luultavasti ne ovat tulleet sekoitettua sillä aikaa kun tehtiin muuttoa Tarmolasta haalille. Toivottavasti löydämme ne seuraavaa kertaa varten.

Sitten myimme ne päärynät huutokaupalla. Kiitos Niemille päärynälahjoituksesta. Tulot päärynöistä oli $5.90.

Kiitos myös suurenmoisesta kannatuksesta ja kärsivällisyydestä yleisölle. Ilman teidän läsnäoloanne olisi kaikki tilaisuudet tuomittu epäonnistumaan. Haluan myös pyytää anteeksi sille yleisölle jota kaikki kommelluksia, sillä syy oli minun. Lupaan myös, että jos joutuisin järjestämään tällaisia tilaisuuksia, pidän varani, ettei tulisi yhtä mutta häränpyllyä. Sanotaan, että virheistä oppiaan koetan muistaa sen tulevaisuudessa. Siis vielä kiitos teille kaikille.

Muistakaamme, että ne haalin varsinaiset avajaiset tulevat toimintakautta varten ovat tämän kuukauden 20 päivänä kello 4 iltapäivällä. Siellä on ohjelmaa ja tarjoilua. Lämmin tervehdys kaikille. — Mailis.

"Pohjantähden" alla mestarikokkien lisäksi susia, karhuja sekä "laiskureita"

Timmins. — Ravinto, kuten tiedetään, on elämän ensimmäinen ehto ihmisillekin. Ei kaiu laulun säveleet, ei lennä moukarit eikä halo keihäs ilmaa ilman ravintoa. Niinpä South Porcupinessa, tämän kulta-alueen yhteisessä kokouksessa valittiin yhdeksän eri komiteaa järjestämään ensikesän laulu-, soitto- ja urheilujuhlia. Siellä valittiin myöskin ravintolakomitea, joka on sille alalle a ja o. Tähän komiteaan tuli sellaisiakin henkilöitä, jotka ovat olleet hienoissa hotelleissa kokkeina. Samoin monisatalukuiset miehet ja naiset ovat astuneet heidän laittamansa ruokapöydän ääreen nykyaikaisella metsätyömaalla, jossa ruoka pitää olla viimeistä piirtoa myöten hyvää.

Niin, sellaisia ovat ensikesän suurjuhlien ravintolakomitean jäsenet. Taisin sanoa jo vähän liikaa, en tarkoittanut, että aivan kaikki sen komitean jäsenet olisivat yhtä tehokkaita sen asian tuntijoita, mutta kuitenkin hyviä alallaan ovat hekin ehkä suolaa maistamaan, ainakin hyviä syömään. He ovat H. ja O. L.

Kokouksessa annettiin myös suuntaviivoja eri komiteain tehtävistä, joista toisten on aloitettava ensikesää silmällä pitäen työnsä jo tänä syystalven aikana, etenkin kenttäkomitealla on paljon touhua ja raskaat tehtävät. Mutta kyllä siihenkin komiteaan tuli hyvät asiantuntijat, jotka osaavat järjestää asiat ja pyytävät apujoukkoja tarvitessa. Enpä nyt mainitse tästä asiasta sen enempää.

* * *

Timminsin SJ:n naistenkerho kokoontuu tästä lähtien sunnuntaisin kello 3 ip. Ensi sunnuntaina on kerhossa emäntänä Martta Ekholm. Kaikki ovat tervetulleita.

Maa- ja metsädepartmentin toimesta on tänä syksynä tapettu näillä main 7 sutta sekä yksityisten toimesta 3. Susia täytyy siis olla paljon tällä ympäristöllä koska ovat käyneet karjan kimppuun tappaen vasikoita, ovatpa ainakin yhden lehmänkin raadelleet.

* * *

Emilia Lyretta-niminen nainen ajoi autollaan noin mailin päässä paikallisesta lentokentältä otson päälle, kun karhu hyppäsi puskikosta tielle. Sivuuttaessaan otson ajoi nainen niin paljon tien viereen, joka oli pehmeää, että auto lensi ympäri ja ojaan. Ajuri loukkaantui lievästi ja autolle tuli $4000 vahinko. Karhu loikkasi säikähtyneenä takaisin sinne mistä oli tullutkin. Näyttää siltä kuin pedot haluaisivat tulla kaupunkiin talvehtimaan.

* * *

Hallituksen taholta on ruvettu laajentamaan mustikka-alueita ja siirtämään niitä sellaisille paikkakunnille, joissa niitä ei ole. Eräs professori on tullut Guelphista tänne tutkimaan mustikan varsia ja juuria, josko ne kelpaavat istutettavaksi muualle.

* * *

Kultakaivannot anovat hallitukselta apurahoja kun niiden saantiaika menee pian umpeen. Pian taas sen jälkeen ilmoitetaan kuinka suuria voitto-osinkoja kukin kaivanto on jakanut osakkeenomistajilleen. Apurahoista ei huudella mistä ne saadaan, kuten pidetään kovaa tohinaa ja propagandaa vanhuudeneläkkeen kymmenen dollarin nostosta. Kyllä siitä mainitaan sanomalehdissä, radiossa ja TV:ssä niin kuin Canada olisi tuhon parhaalla, jos nostettaisiin se kymppitaala. Propaganda vaikuttaa niin, että moni yksinkertainen työläinenkin huokaa" voi, voi niitä vanhuksia kun niiden takia nousee verotkin".

Luulen, että ainakin työläinen on ansainnut sen eläkerahan, vaikka saisi $150 kuussa 70 vuotta täytettyään. Kaivantomies louhii täälläkin kultaa monen sadan dollarin edestä päivässä itse saaden kympin, vähän toista. Eikö loppu edellytä vanhuudeneläkettä?

* * *

Aavikkomaakunnan keskinkertainen viljelijä tuottaa 40 vuoden aikana viljaa kuulema noin 200,000 bushelia. Jos hän itse käyttää noin 6,000 bushelia niin siitä jäisi vanhuuden kassaan 194,000 bushelia. Kauan hän saisi elää yli 70-vuotiaana ennen kuin kaikki se vilja tulisi häneltä syötyä.

Siihen kassaan ei kerää ainoastaan yksi vaan kaikki työkykyiset ihmiset. Ikävintä vain on kuinka monet kuolevat ennen kuin ehtivät siitä nauttia. Niin ollen on heidänkin työnsä tulokset jääneet vanhuuden kassaan. Ajattele ihminen ennen kuin uskot porvarillista propagandaa, että muka sen korottamisen takia olisi lisättävä veroja. Sillä ne rahat on jokainen eläkeläinen ansainnut itselleen moneen kertaan.

O. L.

Skandinaavien keskuskomitean stipendi luovutettu

Vancouver. — Miss Sigurd Dramstad, 1725 Pitt River Roadilta Coquitlamista on saanut $150.00 stipendin, joka annettiin nyt kolmantena vuotena Scandinavian Central-komitean puolesta. Tämä ajatus aloitettiin nuoria ihmisiä varten, että heitä voitaisiin auttaa opinnoissaan. Tämä stipendi maksetaan vuotuisten keski-talven festivaalien tuloista, jotka järjestetään komitean toimesta. Miss Dramstad, joka on 18-vuotias, aloitti koulunsa British Columbian yliopistossa tänä vuonna. Hän toivoo jatkavansa opinnoissaan taiteissa ja kielissä, sen jälkeen hän haluaisi tulla taideopettajaksi.

Como Laken koulussa hän sai viimeisenä vuotenaan opinnoissaan B:n keskiarvoksi ja kaikkein korkeimmat merkit englanninkielessä, historiassa ja soitossa. Todellisuudessa Miss Dramstad on saanut A:n taideopinnoistaan kuudennelta luokalta lähtien tämä jo varmaankin selittää miksi hän on kiinnostunut taiteen opetuksessa. — C. E.

Naistenkerholta kaunis kiitos

Kirkland Lake. — Naisten kerho käpäivitteli "harvestibingon" Helmi ja Otto Laitisen kodissa Marguis townshipissa.

Kiitos Helmille ja Otolle siitä suuresta työstä jonka he tekivät ja myös kiitos luovuttamisesta tähän tarkoitukseen.

Oli todella saapunut niin paljon yleisöä, että seinät tahtoivat pullistua. Kaunis ilmakin suosi tilaisuuttamme.

Naapurit olivat avokätisesti lahjoittaneet aina kaikenlaisia maantuotteita sin asti. Kaikki kaupunkilaiset muistivat myös lahjoituksilla, josta kaikille asianomaisille kiitos. Cobaltilaisille kiitos $4.00 lahjoituksesta sairashuoltoon hyväksi.

Ruokavieraita oli niinkin kaukaa kuin mrs V. Salo, Port Kellerista, B. C. sekä mr ja mrs J. Mäki South Porcupinesta. "Mojakka-ateriat" kävivät hyvin kaupaksi ja hyvälle maistuivat. Kiitos kaikille. — Mukana ollut.

NL:n maatalouden "kriisi" ja Hrushtshevin työmatka

Moskova. — Neuvostohallituksen päämiehen Nikita Hrushtshevin matka Neuvostoliiton euroopanpuoleisen osan itä- ja eteläalueilla on kestänyt jo yli kaksi viikkoa. Matkan aikana pääministeri on erikoisesti tutkinut maatalouden tuloksia. Sääolot eivät ole kuluvana vuonna olleet suotuisat maanviljelylle Neuvostoliitossa. Maan monissa osissa talvi oli ankara ja vähäluminen. Sen tuloksena suurilla aloilla syysvilja joko tuhoutui kokonaan tai vahingoittui. Kesä oli erittäin kuiva. Epäsuotuisa sää vallitsi laajoilla alueilla maan euroopanpuoleista osaa, Kazakhstanissa, Siperiassa ja eräillä muilla alueilla. Tämän johdosta viljaa saatiin huomattavasti vähemmän kuin oli oletettu. Jotta kansan elintason ei tarvitsisi laskea, on hallituksen päätöksellä ostettu viljaa ulkomailta, niistä maista, joissa tänä vuonna saatiin ennätyssatoja. Canadasta ja Australiasta on ostettu 8.6 milj. tonnia vehnää Romania on lainannut Neuvostoliitolle 400,000 tonnia vehnää.

Näihin saakka on viljantuotantoa lisätty Neuvostoliitossa pääasiassa kylvöalaa lisäämällä. Uudismaiden ja muiden toimenpiteiden avulla on kymmenen viime vuoden aikana saatu viljantuotanto kohoamaan melkein kaksinkertaiseksi. Mutta lisääntyneen tarpeen vuoksi vilja ei vielä riitä. Nyt maatalouden yleissuunnaksi tulee sen voimistaminen, yhä suurempien satojen saaminen jokaiselta maahehtaarilta. Päähuomio kiinnitetään kivennäislannotteisiin, joita on vielä toistaiseksi riittämättömästi. Mutta niitä on tulossa yhä lisää kemiallisen teollisuuden ja nopean kehityksen ansiosta.

Matkansa aikana Hrushtshev on puhunut useaan otteeseen maatalouden kemiallistamisesta sadon nostamisen tärkeimpänä toimenpiteenä. Hän on esittänyt lukuja: Kuluvana vuonna tuotetaan 20 miljoonaa tonnia kivennäislannoitteita. Vuonna 1965 aiotaan tuottaa 35 miljoonaa tonnia ja vuoteen 1970 mennessä 100 miljoonaa tonnia. Vuonna 1965 tuotettava määrä 35 miljoonaa tonnia, on yhtä paljon kuin tuotettiin USA:ssa 1962. Mutta USA:ssa on vain lähes puolet Neuvostoliiton kylvöalasta (USA:ssa 119 milj. ha, Neuvostoliitossa 218 milj. ha). Täten siis Neuvostoliitossa on vielä muutaman vuoden ajan puutetta kivennäislannoitteista.

Satoisuuden kohottaminen lyhyessä ajassa on vaikea ongelma. Se on riippuvainen kemianteollisuuteen käytetyistä suurista pääomasijoituksista ja kastelukanavien rakennustöistä. Pääomasijoitusten rationaalisuus on suuri talouspolitiikan kysymys, joka kuvastuu kansan hyvinvoinnissa. Sen vuoksi kansaa kiinnostaa, että sen varat käytetään mahdollisimman tehokkaasti.

N. S. Hruhtshevin Krasnodarissa pitämä puhe, jossa hän kuvasi avoimesti kuluvan viljelyskauden vaikeuksia, osoittaa perättömiksi ne joidenkin sanomalehtien kirjoitukset, joissa on kiirehditty esittämään, että Neuvostoliiton maataloudessa vallitsisi jatkuva kriisi. Arvostellessaan Neuvostoliiton maatalouden harjoituksessa esiintyvä konkreettisia puutteita, jotka ovat nyt antaneet aiheen "hälyyn ulkomailla", N. S. Hrushtshev sanoi: "Olemme jo opettaneet kapitalistit nauramaan tänään, mutta tunnustamaan huomenna saavutuksemme." Hrushtshev muistutti Neuvostoliitossa äskettäin vierailleen USA:n maatalousministerin Orville Freemanin lausunnosta, että Yhdysvaltojen on tarpeen muuttaa Neuvostoliiton maataloutta koskevat nurinkuriset käsityksensä, joita amerikkalainen lehdistö levittelee ja että amerikkalaisten on käytettävä hyväkseen Neuvostoliiton maatalouden eräillä aloilla saamia kokemuksia.

Ruotsin vehnäsadosta menetetty noin puolet

Tukholma. — Ruotsin tämän vuoden vehnäsadosta pilasivat loppukesän ja alkusyksyn sateet noin 50%. Vehnän suhteen omavarainen Ruotsi joutuu nyt ostamaan ainakin 250,000 tn. ulkomaista vehnää eli yli puolet maan kokonaistarpeesta. Tämä tuonti tulee maksamaan ainakin 150 milj. kruunua.

Viljasato on muodostunut normaaliksi vain maan pohjoisosissa. Skoonen maanviljelijät ovat joutuneet kärsimään suurimmat vahingot ja heidän satovahingonkorvausanomuksensa nousevat huomattaviin summiin. Hallituksen päätöksen mukaisesti valtio tosin ostaa pilaantunutta viljaa, mutta melko alhaiseen hintaan. Skoonen maanviljelijäin keskusliiton laskelmien mukaan tämän vuoden sato jää alle vuoden 1927 sadon, joka oli erityisen heikko. Eräiden asiantuntijoiden mukaan tämän vuoden sato on koko tämän vuosisadan huonoin.

MERKILLINEN POTILAS

Tohtori: Teidän pitää heti luopua kahvinjuonnista.

Potilas: En koskaan juo sitä.

Tohtori: Sitten teidän on pätettävä tupakka ja alkoholi.

Potilas: En käytä kumpaakaan.

Tohtori: Hump-hump! Ellei teillä ole mitään mistä luopua, pelkään pahoin, etten voi auttaa teitä.

Asevoimien äänillä lisää tukea liberaaleille

Toronto. — Asevoimien ääntenlaskussa todettiin, että kolmessa tapauksessa liberaalien saama vähäinen ääntenenemmistö viime maakunnan lainlaatijakunnan vaaleissa oli lisääntynyt ja yhdessä tapauksessa oli lisääntynyt niin, että yhden äänen jälessä ollut liberaalinen ehdokas oli saanut kolmen äänen enemmistön.

Kuitenkin virallinen ääntenlasku toimitetaan keskiviikkona ja on jokseenkin varmaa että ainakin neljässä tapauksessa vaaditaan äänten uudelleen laskemista.

Sudburyn "Juoseppi" 27 pnä Don-haalilla

Torontolaisella teatteriyleisöllä, joka nauttii hyvin ja lennokkaasti esitettävästä huvinäytelmästä, vaikka ei siitä mitään "sanomaa" saadakaan, on iloinen iltapäivä tiedossa sunnuntaina, lokakuun 27 päivänä, jolloin sudburylaiset näyttelijät esittävät Don-haalilla "Nuorennettu Juoseppi" näytelmänsä. Esitys alkaa täsmälleen kello 3 iltapäivällä.

"Juosepin nuorentaminen" siihen liittyvine lisäseurauksineen suoritetaan suuren yleisön silmien edessä ja vaikka "Juoseppi" on ensikertalainen näyttämöllä, niin häntä kelpaa kyllä katsella ja kuunnella. Muut roolihenkilöt eivät ole kuitenkaan Juoseppia huonompia tehtäviensä suorituksissa. Tervetuloa Juosepin nuorentamisen kustannuksella iloitsemaan, sanovat torontolaiset näyttämötaiteen ystävät, jotka ovat tämän vierailunäytelmän järjestäneet.

HONDURASIN SOTILASKEIKAUS

Tuskin oli Dominikaanisen tasavallan presidentti Juan Boch ehditty armeijan toimesta suistaa asemastaan, kun jotakuinkin samanlainen tilanne toistui Hondurasissa: viikko sitten torstaina sattuneessa sotilaskeikauksessa pres. Ramon Villeda Moales vangittiin, ja kenraalijuntta astui valtaan.

Vajaan [illegible] asukkaan Honduras on ollut eräs Keski-Amerikan köyhimpiä maita, josta käytettävissä olevat tilastot ja numerot kertovat surullisia tietoja. Maanomistusolosuhteet ovat niin nurinkuriset kuin latinalaisessa Amerikassa vain on mahdollista: 77 % tiloista on alle neljän hehtaarin suuruisia, niiden hallussa on vain vajaat 20 % viljelymaista, mutta niillä elää 58 % maaseutuväestöstä, kun taas toisessa päässä on harvalukuinen määrä suuromistajia, joiden käsissä on yli puolet kaikista maista. Asiaan kuuluu, että USA (hedelmäyhtymä United Fruit) on huomattava tekijä tällä saralla ja lähes 70 % Hondurasin kaupasta suuntautuu USA:han. Maatyöläisten (69 % väestöstä) palkat ovat mitättömät: keskimäärin 150—180 dollaria vuodessa ja tämäkin on Hondurasin keskuspankin tekemä arvio, joka ei ainakaan asiaa huonontele. Vasta v. 1954 maan työläiset saivat oikeuden muodostaa ammattijärjestöjä — ja kansainvälisen työjärjestön (ILO) tilastojen mukaan palkkataso alkoi myös nousta, mutta kääntyi vuodesta 1957 taas useimmilla aloilla selvään laskuun. Samaan aikaan elinkustannukset ovat kuitenkin nousseet.

Tämä on siis maa, jossa nyt suistettu liberaalisen puolueen johtaja Ramon Villeda Morales valittiin marraskuussa 1957 sekavan tilanteen jälkeen kuudeksi vuodeksi presidentiksi. Latinalaisen Amerikan mittapuun mukaan Moralesin presidenttikausi ei ole suinkaan ollut kaikkein pahin, vaikka maa onkin kulkenut — luonnollisesti — USAn vanavedessä ja mm. katkaisi huhtikuussa 1961 suhteensa Kuubaan. Toisaalta vasemmalla on ollut kuitenkin tiettyä liikkumavaraa ja epäilemättä juuri se on ollut sotilaspiirien silmätikkuna. Latinalaisen Amerikan kenraalijuntathan ovat kulkeneet aina äärimmäisellä, oikealla laidalla, ja jo aikaisemmin nostettiin pari kertaa kapinalippu Moralesia vastaan. Heinäkuussa 1959 kukistettiin veristen kapinoiden jälkeen eversti Velasquezin johtama keikausyritys ja myös kunnallisvaalien yhteydessä elokuussa 1962 esiintyi yhteenottoja. Nyt todennäköisesti kenraalikuntaa kannusti erityisesti se seikka, että Moralesin presidenttikausi oli juuri päättymässä ja hänen mahdollisen valintaansa uudelleen suhtauduttiin ynseästi. Tähän viittaa syytöstulva, jossa Morales — tavan mukaan — leimattiin jopa "kommunismin suosijaksi".

Ei tarvitse kuitenkaan olla mikään ennustaja sanoakseen, että myöskään nyt valtaan nousseen äärioikeistolaisen kenraalijuntan valta ei muodostu pitkäaikaiseksi. Alhaalta ylöspäin suuntautuva yhteiskunnallinen paine ei ole enää sotilaskeikauksilla hillittävissä. Ei edes sellaisessa takamaassa kuin Hondurasissa. — Olli Laine.

Natsihäät Englannissa

Coventry, Englanti. — Englannin kansallissosialistisen liikkeen johtaja Colin Jordan ja hänen ranskalainen morsiamensa Francoise Marie Dior joutuivat kananmuna- ja hajupommisateeseen käytyään vihillä viime viikon lauantaina rekisterivirastossa Coventryssä. Viraston ulkopuolelle oli kokoontunut noin 500 ihmistä joilla ei ollut pelkästään onnittelujen esittäminen mielessään.

Jordan ja hänen 31-vuotias morsiamensa — joka on kuolleen pariisilaisen muotisuunnittelijan Christian Diorin veljentytär — tervehtivät väkijoukkoa natsitervehdyksellä 15 minuuttia kestäneen vihkimistilaisuuden jälkeen.

Rekisteriviraston ulkopuolella odotteleva joukko otti nuoren parin vastaan ivallisin huudoin ja sadatuksin sekä yritti murtautua poliisin suojaketjun lävitse. Jordan ja hänen nuorikkonsa selvisivät vammoitta. He nousivat taksiin ja ajoivat paikalta.

Kun neiti Diorin ja Jordanin kihlaus julkaistiin viikko sitten, nuorikko sanoi olleensa jo monta vuotta kansallissosialisti.

Sunnuntaina Jordan ja hänen vastavihitty vaimonsa osallistuvat puolueen Lontoon päämajassa juhlallisuuksiin, jossa he vanhan pohjoismaisen tavan mukaisesti leikkaavat haavan sormiinsa ja antavat virtaavan veren sekaantua toisiinsa.

Lontoo. — Vihaiset mielenosoittajat kaatoivat nurin Lontoossa sunnuntai-iltana englantilaisen kansallissosialistisen liikkeen johtajan Colin Jordanin hakaristein koristautuneen ranskalaisen morsiamen parin saapuessa "veriliitto" seremonioihin.

Poliisiketju oli asetettu suojelemaan Jordania ja entistä Francoise Marie Dioria näiden saapuessa järjestön päämajassa pidettäviin seremonioihin.

Mielenosoittajat heittelivät pariskuntaa kananmunilla ja pulloilla, ja kun he astuivat ulos vuokra-autosta ryntäsi joukko nuorukaisia poliisiketjun lävitse.

Rouva Jordan paiskattiin talon ovea vasten ja hän kaatui maahan lyöden otsansa katuun. Hänen aviomiehensä nosti hänet ylös ja veti hänet sisään sulkien oven väkijoukoilta.

Vaalealla rouva Jordanilla oli yllään musta nahkatakki, jonka hihassa oli hakaristinauha, ja hänen kaulassaan riippui hakaristikoru.

Sanomalehtimiehiä ja valokuvaajia ei päästetty "veriliitto-seremonioihin".

Poliisi ilmoitti myöhemmin, että välikohtauksen johdosta kolme miestä joutuu maanantaina tuomioistuimen eteen.

Murhayritys Castroa vastaan

Lontoo. — Englantilainen sunnuntailehti Sunday Express kertoi "uskomattomasta" yrityksestä murhata Kuuban pääministeri Fidel Castro ja Neuvostoliiton Kuuban-suurlähettiläs Aleksander Aleksejev ampumalla alas heitä kuljettanut lentokone.

Lehti kertoi etusivun uutisessaan viiden kuubalaisen upseerin olevan vankilassa murhayrityksen jälkeen. He olivat epäonnistuneet koneen neuvostoliittolaisen ohjaajan nopean toiminnan johdosta.

Havannasta tulleessa uutisessa sanottiin tuhansien meren rannalla olleiden kuubalaisten nähneen kuinka neuvostoliittolainen lentäjä taiteili koneen turvaan ilmatorjuntatulen alta.

Sunday Express sanoi Castron olleen Neuvostoliiton suurlähettilään kanssa sightseeing-matkalla. Lehti ei sanonut, milloin yritys oli tapahtunut.

Washington. — Yhdysvaltain ulkoministeriön virkailijat ilmoittivat, etteivät he voi vahvistaa oikeiksi niitä "luotettavista lähteistä" saatuja tietoja, joiden mukaan kuubalaiset ilmatorjunta-aseet olisivat tulittaneet pääministeri Fidel Castroa ja Neuvostoliiton Kuubassa olevaa suurlähettilästä kuljettanutta lentokonetta viime kuussa.

Jouluksi Suomeen
OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEEN JOULUHUVIMATKAAN!
ML. KUNGSHOLM...JOULUKUUN 2 p:nä, 1963
New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.
Matkan johtajana Mr. Eric G. Ericson, SALn Chicagon konttorista.
Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin, Turkuun tai Maarianhaminaan.
JOULUKSI SUOMEEN 25 PROS. ALENNUKSELLA
Jos matkustaja lähtee New Yorkista GRIPSHOLMILLA marraskuun 16, tai Joulumatkalle KUNGSHOLMILLA joulukuun 2 p:nä, hän ostaessaan meno-paluulipun saa 25%:n alennuksen säästökauden one-way-hinnasta. Euroopassa olo saa kestää 30 päivää. Säästö turistiluokassa on $115.—ja I luokassa $173.50. (U.S.A.)
Lisäksi muut säännölliset laivavuorot New Yorkista
ML. GRIPSHOLM, Marrask. 16
Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai suoraan
SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Ave., New York, N. Y. 10020
10 State St., Boston, Mass. 02109 • 181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill. 60601
724 West 6th St., Los Angeles, Calif. 90017 • 1 Bush St., San Francisco, Calif. 94104
1211 Fourth Ave., Seattle, Wash. 98107 • 1255 Phillips Square, Montreal 2, Quebec
966 Hastings St., West, Vancouver, B. C. • 325 Logan Ave., Winnipeg 2, Man.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

SUURI MITATTU JÄRVENRANTA TONTTI, uudella alueella, santaranta, hyvä kalastukselle ja veneilylle. Puolivalmis asunto saatavissa. Sijaitsee Deer (Hugel) järvellä, 40 mailia itään maantie 17. Hinta $400 —$850. Lähemmin: H. Carlson, R. R. 2, Warren, Ont., tai puh. 37M1 Warren. 3 to 12

VUOKRATTAVANA

LONG LAKELLA, HYVÄN TIEN varrella, vuokrattavana marraskuun 1 päivästä lähtien kolmen huoneen talo, kaksi makuuhuonetta, sauna ja autotalli. Vuokra $40 kuukaudessa. Soittakaa puhelin 673-1117. (10-12-15)

MYYTÄVÄNÄ

160 EEKKERIN MAATILA Burwash Townshipissa, peltoa 15 eekkeriä, hyvä neljän huoneen asuinrakennus, hirsinavetta ja sauna. Vesi tulee pumpulla asuinrakennukseen ja navettaan. Myös Hydron sähkö. Paikka sijaitsee puoli mailia itään valtamaantieltä No. 69, Nipewassin tien varrella. Myydään halvalla — $3,300.00 käteisellä. Lähempiä tietoja saa paikan päältä tai kirjoittamalla osoitteella: August Suojoki, Estaire, P. O., Ont. (12-19)

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA KUKKIA KUKKAKIMPPUJA KUKKALAITTEITA
kukkakalenterinne
Poiketkaa hakemassa
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
79 Durham St. S. Larch kat. kulm.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

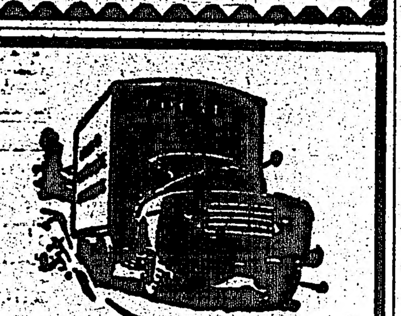

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
28 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Suomalainen kirjasto on Finnish-haalilla lukutaitoisten kansalaistemme palveluksessa. Kirjoja lainataan kaikille lukuhaluisille keskiviikkoisin, kello 7—8 ill.

Maailmanmestarin naimahommat-näytelmä esitetään Finnish-haalilla sunnuntaina, lokakuun 20 pnä.

Naistenkerhon kokous pidetään Finnish-haalilla tiistaina, lokakuun 15 pnä kello 7.30 illalla. Myös uudet jäsenet tervetulleita.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous maanantaina, lokakuun 14 pnä klo 7.30 illalla liikkeen kontorissa.

Suomikoulu on toiminnassa Rauha tädin johdolla torstaisin klo 5.30 iltapäivällä.

"Harvest Moon Cabaret"-tanssit järjestetään Finnish-haalilla lokakuun 26 päivänä kello 8 illalla, soitto alkaa vasta klo 9.

Työn Puisto komitean kokous tiistaina, lokakuun 15 pnä klo 7 illalla Työn puistossa. Kaikkia komitean jäseniä pyydetään saapumaan kokoukseen.

Nurmijärven näyttelijät Sudburyssa

Nurmijärven näyttelijät Suomesta esittävät tämän kiitospäivän viikonvaihteessa Sudburyssa Aleksis Kiven kaksi kuolematonta näytelmää, "Seitsemän veljestä" ja "Nummisuutarit".

Seitsemän veljestä, jonka ohjaamisesta vastaa Ari Laine, esitetään Sampo-haalilla sunnuntaina, lokakuun 13 päivänä kello 8 illalla.

"Nummisuutarit" näytelmän on ohjannut Suomen Kansallisteatteriin kuuluva Vilho Siivola. Se esitetään Suomiranta-haalilla maanantaina, lokakuun 14 pnä kello 8 illalla.

Pääsylippujen hinta kumpaankin näytökseen on $1.50 hengeltä.

Vapaus puolestaan lausuu vierailijat sydämellisesti tervetulleiksi Sudburyyn.

Karnevaali-ilta Wanupin haalilla lokakuun 19 pnä

Urheiluseurat Visa ja Alerts järjestävät Wanupin haalille lauantaiksi, lokakuun 19 p:n illaksi mielenkiintoisen karnevaali-illan, missä on kuten nimikin edellyttää, ensin kevyttä ohjelmaa, kuten laulua, tanssia jne. sekä lopuksi tanssia. Soitosta huolehtii aina pidetty Risto Hako-ojan yhtye. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla.

Samalla on ilmoitettu lehdellemme, että lokakuun 27 päiväksi suunniteltu Alertsin päivällistilaisuus on jouduttu peruuttamaan siksi kun huomattava määrä alertsilaisia menee sanottuna päivänä Torontoon, esittääkseen siellä "Nuorennetun Juosepin". Alertsin suunniteltua päivällistä ei siis ole Finnish-haalilla lokakuun 27 pnä.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Suihkut ja uimaranta
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
1742 PARIS ST. SUDBURY

Maailmanmestarin naimahommat esitetään 20 pnä

Hauskuudestaan hyvin tunnetuksi tullut näytelmä "Maailmanmestarin naimahommat", jota on harjoiteltu jo useita viikkoja, esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, lokakuun 20 pnä kello 7 illalla. Numeroituja paikkoja on saatavana etukäteen Finnish-haalilta, Vapauden liikkeestä ja Työn Puistosta.

Näytelmässä on mitä hauskin juoni huvittavine kommeluksineen ja riemukkaine sanasutkauksineen. Kaiken kaikkiaan, silloin on teatteriväellä jälleen hauska ilta tiedossa.

Huoltokomitea kiittää hyvästä bingokannatuksesta

Sairashuoltokomitean torstai-iltainen lehtibingo onnistui kaikin puolin erittäin hyvin. Bingovoittoja oli lahjoitettu yltäkyllin, bingon pelaajia oli kokoontunut runsaasti ja tilaisuudessa vallitsi koko illan iloinen mieliala. Kaiken kaikkiaan jäi tästä tilaisuudesta puhtaaksi tuloksi $137.85 ja bingovieraille hyvä mieli.

Sairashuoltokomitea järjesti tämän hyvin onnistuneen bingotilaisuuden korvatakseen puolestaan lehtiemme sairashuoltotyölle antaman avun ja tuen sekä ne sadat ilmaiseksi saadut Vapauden ja Liekin irtonumerot, joita on vuosien kuluessa Sudburyn seudun sairaaloissa olleille potilaille viety.

Sairashuoltokomitean puolesta on pyydetty esittää sydämellinen kiitos kaikille bingovoittojen lahjoittajille ja kaikille bingopelaajille siitä runsaskätisestä kannatuksesta, minkä lehtibingo sai osakseen.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Olga Ellmen, Whitefishista, Ont. on lahjoittanut nikkelialueen kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi $2.00. CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea pyytää esittää sen sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Lapsi kiireesti Torontoon leikkaukselle

Viiden päivän ikäinen tyttölapsi Onapingista taistelee elämänsä puolesta Toronton Sick and Crippled lasten sairaalassa.

Mr. ja mrs. Wilfred Lafrenieren tyttö jouduttiin kuljettamaan kiireellisesti Torontoon Sudburyn General-sairaalasta sen jälkeen kun oli saatu selville että hänellä on vettä aivoissa.

Sairaanhoitajatar joutui kulkemaan lapsen mukana, kun lapsi kuljetettiin Lougheedin sairasautolla Torontoon, jossa hänelle tullaan suorittamaan leikkaus.

Puita istutetaan kaupungissa enemmän tulevana vuonna

Sudburyn puiden istutuskomitea aikoo istuttaa ensi vuonna 400 puuta enemmän kuin istutettiin tänä vuonna.

Jim Gardner, joka toimii komitean puheenjohtajana, sanoi, että on ehdotettu ensi vuonna istutettavaksi noin 1,435 puuta kaupungin alueelle. Hän tiedoitti, että tämän vuoden aikana puita oli istutetu 1,091 kappaletta.

Gardner sanoi, että vuoden 1964 puiden istutussuunnitelman mukaan on ehdotettu, että suurin osa puista tultaisiin istuttamaan kauppakeskuksesta pohjoiseen. Tällä alueella on vesi- ja viemäriputkitus jo valmiina.

Reformien puolustaja erosi . . .

(Jatkoa sivulta 1)

maakunnassa suurmonopolistien toimenpiteiden takia. Kaikissa näissä kannanotoissa, niinkuin siinäkin, että hän hylkäsi ajatuksen jotta sosiaaliavustuksen varassa olevien ontariolaisten olisi suoritettava töitä saamansa avustuksen korvaamiseksi, mr. Macaulay oli ilmeisestikin jokseenkin yksin sillä kannalla. Eikä hän päässyt osalliseksi siitä valokeilasta äskeisissä vaaleissa, johon hänen työnsä ja asemansa Robartsin hallituksessa olisi hänet oikeuttanut.

Ei ole epäilystäkään siitä etteikö suurmonopolistien intressien oikeana kätenä toimivan mr. Robartsin asema vahvistunut viimeksi pidetyissä Ontarion lainlaatijakunnan vaaleissa. Kysymys on siitä kuinka suuressa määrässä tämä tulee kuvastumaan hänen tulevaisuudessa omaksumassaan politiikassa. Kenen mr. Robarts nyt valitsee niin tärkeisiin ministeripaikkoihin, jotka mr. Macaulay on jättänyt?"

Sosialismin ja kapitalismin taloudellisen kilpailun merkitys

Lokakuun vallankumouksen voiton jälkeen välittömästi korosti Vladimir Iljitsh Lenin, että kansainvälisen vallankumouksen kulkuun tulee sosialismi vaikuttamaan erityisesti omalla talouspolitiikallaan. Nimenomaan tästä syystä ovat taloudelliset kysymykset sosialistisille maille niin tärkeitä. Jo kahden yhteiskunnallisen järjestelmän välisen kilpailun ensimmäisessä vaiheessa sosialismi kykeni osoittamaan paremmuutensa kapitalismiin verrattuna. Vielä tärkeämmäksi on sosialistisen maailmanjärjestelmän taloudellisen kehityksen merkitys tullut nyt, jolloin sosialismin leiristä on muodostunut ihmiskunnan kehityksen ratkaiseva voima.

Samalla kun ratkaiseva osa sosialistisista maista ymmärtää taloudellisen kehityksen merkityksen ja vaikutuksen, yrittää Kiinan kommunistisen puolueen johto päinvastoin vakuuttaa, ettei taloudellisella kilpailulla kapitalismin kanssa olisikaan ensiarvoista merkitystä ja että siitä olisi vieläpä vahinkoa alistettujen kansojen vallankumoustaistelulle.

Esittäessään omaa linjaansa Kiinan johtajat selittävät, miten muka rauhanomaisen rinnakkaiselon puolustajat laskelmoivat imperialismin "kuivuvan kokoon ja luhistuvan" ja imperialsmin ja sosialismin välisten ristiriitojen "hävlävän automaattisesti". Tällaiset selitykset ovat luonnollisesti aivan perusteettomia, eivätkä niitä ole esittäneet mitkään kommunistiset puolueet. Marxilais-leniniläiset näkevät kahden järjestelmän taloudellisessa kilpailussa vakavan ja voimia kysyvän taistelun kapitalismia vastaan ja samalla merkittävän tehtävän, joka vaikuttaa paitsi taloudellisella, myös ideologisella alalla.

AURASTA RATKAISEVA ASE

Sosialististen maiden saavutukset talouselämässä, väestön elintason kohottamisen, tieteen, taiteen ja tekniikan aloilla ovatkin ratkaisevasti vaikuttaneet moniin nuoriin valtioihin, niiden valitessa itselleen ei-kapitalistisen kehityksen tien. Eräs länsimainen taloustieteilijä totesi kuvaavasti, että nykypäivien ideologisessa yhteentörmäyksessä voi aurasta muodostua kuolettava ase. On selvää, että sosialistisissa maissa saavutettu huomattava maatalouden nousu, Neuvostoliiton etumatka Yhdysvalloista avaruuden valloittamisessa ja muilla aloilla, teollisuuden kehitys ja kansantulon kasvu sosialismin maissa merkitsevät täysin toisella tavalla kapitalististen ja riippuvuussuhteessa olevien maiden työtätekevien ja kansojen silmissä kuin sosialismin puolesta lausutut lauseet ja vallankumoukselliset kehotukset tai imperialismin kiroaminen.

Kahden järjestelmän taloudellisen kehityksen kulussa voimasuhteet kallistuvat yhä selvemmin sosialismin hyväksi. Englantilainen talousmies Alex Know huomauttaa kirjassaan "Komunismin taloudellinen strategia" mm. seuraavaa: "Neuvostoliiton taloudellinen haaste on reaalinen ja voimassaan pelottava ja siksi se on otettava vakavasti huomioon".

Tällä hetkellä on jo Neuvostoliiton teollisuustuotannon absoluuttinen kasvu vuodessa keskimäärin kaksinkertainen verrattuna Yhdysvaltojen teollisuuteen.

Sosialismin maissa valmistettiin vuonna 1961 noin 37% maailman teollisuustuotteista ja noin 40 prosenttia maataloustuotteista. Vuoteen 1970 mennessä sosialistiset maat tulevat taloustieteilijöiden laskelmien mukaan valmistamaan runsaasti yli puolet koko maailman teollisuus- ja maataloustuotteista.

SOSIALISMIN VAIKUTUS NUORIIN KANSAKUNTIIN

Puhuttaessa sosialististen maiden taloudellisesta vaikutuksesta maailman vallankumoukselliseen liikkeeseen ei voida sivuuttaa sitä tosiseikkaa, että Aasian ja Afrikan maille suoritettava taloudellinen tuki lujittaa näissä maissa ensi sijassa valtion sektoria ja täten vaikuttaa näiden maiden työväenluokan eli vallankumouksellisimman voiman kasvuun.

Rauhanomaisen rinnakkainolon vallitessa sosialistisen maailmanjärjestelmän mahti ja vaikutus yhä kasvavat, ja samalla lisääntyy myös sen apu ja tuki kansoille, jotka käyvät kansallista vapaus- ja vallankumoustaistelua. Siis kysymys ei ole suinkaan siitä, että ristiriita työn ja pääoman välillä jossakin porvarillisessa maassa automaattisesti häviäisi sen seurauksena, että sosialismi voittaa taloudellisessa kilvassa. Tämä ristiriita poistuu vain vallankumouksen tietä olosuhteista riippuen joko rauhanomaisesti tai ei, ja sen hävittävät työtätekevät ja kaikki demokraattiset voimat kapitalistisissa maissa tai siirtomaakansat tukenaan kansainvälinen sosialistinen maailmanjärjestelmä. Tämä on sosialististen ja kapitalististen maiden taloudellisen kilvan merkitys ja voima, joka vaikuttaa maailman vallankumousliikkeen kehitykseen.

SOSIALISTINEN YHTEISTYÖ

Tärkeä tehtävä sosialististen maiden merkityksellisessä taloudellisessa voimanmittelyssä kapitalismin kanssa on niiden taloudellisen yhteistyön lujittamisella. Sosialististen maiden taloudellisen kypsyyden uusi vaihe vaatii yhteistyön uusia, valtiollisten rajojen yli ulottuvia muotoja. Tärkeimpiä niistä ovat kansainvälinen sosialistinen työnjako, yhteinen tuotannon suunnittelu ja erikoistuminen, kansantaloussuunnitelmien niveltäminen toisiinsa.

Näihin taloudellisiin suhteisiin nojaten sosialistiset maat voivat edelleenkin tehokkaasti ja nopeasti kehittää teollisuuttaan, auttaa toisiaan ja vähitellen muodostaa yhteisen taloudellisen kokonaisuuden, jossa jokaisella maalla on oma paikkansa ja omat tehtävänsä. Tällä lujalla aineellisella perustalla voidaan varmistaa yhteiset tulokset ja voitto taloudellisessa kilpailussa kapitalismin kanssa. Tämä todettiin jälleen Moskovassa äskettäin kokoontuneessa sosialististen maiden taloudellisen yhteistyöneuvoston SEVin sekä näiden maiden hallitusten päämiesten ja kommunististen ja työväenpuolueiden ensimmäisten sihteerien neuvottelutilaisuudessa.

Moskovan neuvottelujen osanottajat korostivat jälleen kerran proletaarisen kansainvälisyysaatteen ensiarvoisuutta sosialististen maiden välisissä suhteissa ja totesivat, että irtautuminen sosialistisesta yhteisöstä, kaikki eristäytyminen ja kansalliskiihkoisten teorioiden esittäminen ovat ristiriidassa sosialististen yhteisön etujen kanssa. Yhteiset edut edellyttävät mahdollisimman laajalla pohjalla tapahtuvaa yhteistoimintaa.

Kukaan ei kiellä, ettei tarvittaisi kunkin maan omien mahdollisuuksien hyväksikäyttöä. Mutta jokainen sosialistinen maa olipa se suuri tai pieni, voi tehokkaasti toteuttaa näitä mahdollisuuksia käytännössä vain mikäli se käyttää hyväkseen sosialismin paremmuutta maailmanjärjestelmänä. Tämä on edellytyksenä ratkaisevien tuloksien saavuttamiseksi talouskilvassa kapitalismin kanssa.

Sosialististen maiden yhteisössä tapahtuva työnjako osoittaa havainnollisesti, miten siellä sovelletaan käytäntöön sosialistista kansainvälisyysaatetta. Siitä kuvastuvat näiden kansojen väliset suhteet ja se osoittaa sosialistisen järjestelmän paremmuuden. Nimenomaan nyt rakennetaan tulevan sosialistisen maailmanjärjestelmän perustaa, joka nojaa vankasti suunnitelmalliseen, tieteellisesti tutkittuun työnjakoon eri maiden ja maapallon eri alueiden kesken. Sosialististen maiden yhteistyön väheksyminen ja piittaamattomuus kapitalismin kanssa käytävästä taloudellisesta kilpailusta merkitsee pelaamista sosialismin vastustajien pussiin. Talouskilvan aliarvioiminen on ristiriidassa kommunististen ja muiden työväenpuolueiden vuonna 1957 hyväksymän julistuksen kanssa.

Maailman kommunistisen ja työväenliikkeen ohjelma-asiakirjoiksi muodostuneissa mainitussa julistuksessa ja yhteisesti hyväksytyssä julkilausumassa julistaudutaan selvästi kahden järjestelmän rauhanomaisen rinnakkainolon politiikan kannattajiksi, koska se vastaa kaikkien kansojen etuja, vallankumouksellisen liikkeen ja kansallisen vapausliikkeen etuja ja luo edellytykset voitolle sosialismin ja kapitalismin välisessä taloudellisessa kilvassa.

Tämän käytännössä tarkistetun marxilais-leniniläisen linjan on kommunististen ja muiden työväenpuolueiden valtaosa hyväksynyt.

— Jevgeni Konovalov.

NLn AVARUUSLENTÄJÄT MATKALLA 16 VRK.

Moskova. — Kantoraketeilla, jotka nostivat "Vostok 5" ja "Vostok 6" avaruuteen oli 600,000 kilon työntövoima ja ne olivat nestemäistä polttoainetta käyttäviä. Kummankin avaruusaluksen paino lentäjineen oli 4,720 kiloa. Tällaisia ja monia muita tarkkoja yksityiskohtia julkaistiin Neuvostoliitossa viikko sitten perjantaina ensimmäisen Sputnikin lähettämisen 6. vuosipäivän yhteydessä.

Neuvostoliitto on nimittäin lähettänyt kansainväliselle ilmailuliitolle tarkat tiedot neuvostokosmonauttien kaksoislennosta, jotta siinä tehdyt kahdeksan maailmanennätystä hyväksyttäisiin.

Näissä ensi kertaa julkaistuissa yksityiskohdissa sanotaan mm. että Tereshkova irrottautui katapultilla avaruusaluksesta 7 kilometrin korkeudessa maasta. Avaruusaluksissa oli kummassakin kaksi räjähdysmäisen nopeasti avautuvaa katapulttiluukkua. Alus laskeutui laskuvarjon avulla 4minuuttia 5 sekuntia ennen ensimmäistä naisavaruuslentäjää, mutta putoamispaikat olivat rinnakkain. Tereskovan alastulo, siitä hetkestä jolloin katapultti heitti hänet avaruusaluksesta, kesti 9 minuuttia 20 sekuntia.

Molempien Wostokien radiolaitteistoon kuului m.m. neljä radiolähetintä, 5 vastaanotinta y.m. Niin ikään mukana oli magnetofoni, joka käynnistyi sekä käsin että suullisella merkillä. Maahan magnetofoniille talletetut avaruuslentäjän huomiot välitettiin nopeutettuna radiotietse.

Tereshkova teki avaruudessa 48 kierrosta eli 14 kierrosta enemmän kuin kaikki amerikkalaiset avaruusmiehet tähän asti yhteensä. Kaikkiaan ovat Neuvostoliiton kuusi avaruuslentäjää olleet avaruudessa yhteensä lähes 16 vuorokautta amerikkalaisten vajaata kolmea vastaan.

Afrikan mailta kiitosta pohjolalle

New York. — YK:ssa olevat afrikkalaiset valtuutetut olivat perjantaina tyytyväisiä siitä, että Pohjoismaat olivat hylänneet niiden ulkoministereille esitetyn kutsun vierailla Etelä-Afrikassa.

Kongon päävaltuutettu Theodore Idzumbuir sanoi: "Se on piste heidän hyväkseen."

Luotettavista lähteistä saadun tiedon mukaan eivät Afrikan valtiot käsitelleet perjantaina pitämässään kokouksessa Etelä-Afrikan tai Portugalin vastaista toimintaa.

Tukholma. — Islanti on liittynyt muihin Pohjoismaihin ja hylännyt Etelä Afrikan hallituksen kutsun, jossa maan ulkoministeriä pyydetään vierailulle Etelä-Afrikkaan tutkimaan maan rotu-ongelmaa, sanoi Islannin suurlähetystön edustaja Tukholmassa lauantaina.

Hän sanoi vastauksen olevan sanamuodoltaan jokseenkin samanlaisen kuin muidenkin Pohjoismaiden lähettämät vastaukset. Se oli annettu Etelä-Afrikan Tukholman asiainhoitajalle J. F. Wanzelille.

Pohjoismaat ovat ilmoittaneet Etelä-Afrikalle, että kutsu ei auta rotuongelman ratkaisemista YK:n periaatteiden mukaisesti.

VERWOERD KITKERÄNÄ

Heidelberg, Transvaal. — Etelä-Afrikan pääministeri Hendrik Verwoerd syytti lauantaina Heidelbergissä Transvaalissa pitämässään puheessa Pohjoismaita siitä, että nämä "pelkäävät" lähettää ulkoministereitään Etelä-Afrikkaan näkemään totuuden siellä vallitsevista olosuhteista, koska "ne havittelevat afrikkalaisten ja aasialaisten kansojen ääniä omien itsekkäiden pyyteittensä taakse".

Etelä-Afrikan pääkaupungissa vaiettiin virallisesti kokonaan viiden Pohjoismaiden ulkoministerin kielteisestä vastauksesta maan hallituksen lähettämään vierailukutsuun.

Virallisissa piireissä arveltiin kuitenkin katkerasti, että tätähän oli voitu odottaakin.

Kutsukirjeitä ei ole julkaistu ja kun saatiin tieto kielteisistä vastuksista, Etelä-Afrikan ulkoministeriö ilmoitti ainoastaan, että vain ulkoministeri Eric Louw voisi antaa asiasta lausunnon, mutta että hän oli poissa kaupungista tavoittamattomissa.

TILATKAA VAPAUS!

HÄÄKUTSU

Pyydämme ystävällisesti kaikkia sukulaisia ja tuttavia saapumaan tyttäremme

ELSIE IRENE'n

ja

MAUNO MÄNNISTÖN

vihkiäisiin St. Timothy's Luterilaisessa kirkossa, Copper Cliff, Ontario, lauantaina, lokakuun 26 päivänä kello 2 iltapäivällä ja hääjuhlaan Beaver Laken haalille saman päivän iltana kello 8 illalla.

VIENO JA TOIVO SALO,
Beaver Lake, Ontario

NLn JATKUVALUMENETELMÄ SUUREN HUOMION KOHTEENA

Neuvostoliitossa kehitetty ainutlaatuinen ja vallankumouksellinen teräksen jatkuvavalumenetelmä saa eri puolilla teräsmaailmaa jatkuvasti osakseen suurta mielenkiintoa. Seitsemän Japanin johtavan teräsfirman yhteinen valtuuskunta matkustaa ensi kuussa Neuvostoliittoon tutustumaan uuteen menetelmään tarkoituksella ostaa menetelmän lisenssit. Japanin terästeollisuuden käyttöön.

Eräät japanilaiset teräsyhtiöt ovat ostaneet Sveitsistä ja Länsi-Saksasta jatkuvavalumenetelmään kuuluvia teknillisiä tietoja, mutta ne edellyttäisivät menetelmän kehittämistä jotta niillä olisi käytännöllistä merkitystä. Tämä veisi taas paljon aikaa ja vaatisi suuria kustannuksia. Tämän vuoksi Japanin teräsyhtiöt ovat päättäneet hankkia neuvostoliittolaiset lisenssit, joilla jatkuvavalumenetelmä voidaan heti ottaa käytäntöön. Japanin suurin teräsfirma Yavata Iron and Steel Co. on saanut Neuvostoliitosta ilmoituksen jonka mukaan neuvostoliittolaiset terästehtaat avaavat "ikkunat ja ovet" japanilaisille teräsasiantuntijoille sopimukseen pääsemiseksi lisenssikaupasta.

CSJ:n TORONTON OSASTON

SYYS- JA TALVITOIMINNAN AVAJAISJUHLA

DON-HAALILLA, TORONTOSSA
SUNNUNTAINA, LOKAK. 20 PNÄ KLO 4 IP.

— OHJELMA —

Soittoa	Osaston orkesteri Joht. G. Gustafson
Tervehdyssanat	H. Huhtanen
Laulua	Sekakuoro Finlandia Joht. P. Hietala
Juhlaruno	Len Hjorth
Tanssiesitys	Slovakkilainen tanssiryhmä "Tatra"
Soololaulua	A. Latvala
Voimisteluesitys	Yrityksen tytöt
VÄLIAIKA 30 M.	
Soittoa	Haitariyhtye
Puhe	A. Nummi
Laulua	Annikki Numminen ja Aino Heikkinen
Tanssiesityksiä	Yrityksen tytöt
Esityksiä	Sekstetti
Haitarisoolo	Annikki Vickman
Laulua	Sekakuoro Finlandia Joht. Ty Lemberg

TERVETULOA LÄHELTÄ JA KAUKAA! Huvitoimikunta.

VUOTUISET kalastajain tanssit

CLINTON-HAALILLA

2605 East Pender St. Vancouver, B. C.

Perjantaina, marraskuun 8 pnä 1963

kello 9 ip.—1 yöllä

HYVÄ LOHIVOILEIPÄ RAVINTOLA

PAJALAN ORKESTERI SOITTAA

Liput: ennakolta $1.25 — ovella $1.50

JÄRJESTÄÄ:
Fishermen's Union Woodward's Local 11 ja CSJ:n Vancouverin osasto.

ROMAANEJA

saatavana kirjakaupastamme

EEVA KILPI:

NAINEN KUVASTIMESSA

232 sivua — Hinta sid. $3.25

Eeva Kilpi kertoo romaanissaan Irmasta, 30-vuotiaasta perheenäidistä. Päällisin puolin kaikki näyttää olevan hyvin — Irmalla on koti, kolme poikaa ja mies. Mutta mies on yleensä poissa kotoa, iltaisinkin. Irman elämän pyrkii täyttämään pelkkä odottaminen. Ja nuoruus alkaa jo loitota. Sitten elämään ilmestyy uusi kiintopiste, Jorma, miehen työtoveri. Jorman hahmo alkaa kasvaa Irman mielessä — on kysymyksessä uusi rakkaus, kuitenkin ikään kuin vain eräänä mahdollisuutena.

MAGDA SZABO:

METSÄKAURIS
NÄYTTELIJÄTÄR RIISUU NAAMIONSA

220 sivua — Hinta sid. $3.50

Tämä romaani on erään naisen elämäntilitys. Näytetlijätär Esther Encsy riisuu siinä naamionsa, ripittäytyy kuolleelle rakastetulleen. Köyhyys ja arvossapidetyn sukulaisperheen nöyryyttävä tuki katkeroittavat Estherin lapsuuden ja nuoruuden. Elämä tuntuu epäoikeudenmukaiselta. Esther on kova, kapinallinen ja leppymätön vihassaan, joka kohdistuu sukulaisperheen hellittyyn tyttäreen, hänen koulutoveriinsa.

EEVA JOENPELTO:

NAISTEN KESKEN
KIRJEITÄ TUNTEMATTOMILLE

80 sivua — Sid. $2.25

". . . tässä teoksessa Joenpelto jakelee tervettä järkeä roimin annoksin, pippurilla maustettuna. Tuloksena on rautaisannos elämänviisautta erilaisiin pulmiin takertuneille naisenpuolille, koulutytöille, kotirouville, miniöille, virkanaisille. — Joenpellolla on kyky tasapuolisesti ymmärtää sotkuisten avio- ym. yyyhtien kaikkia osapuolia, meitä miehiäkään pahemmin sortamatta, solvaamatta."

BENGT SÖDERBERGH:

ONNELLISET SAARET

173 sivua — Hinta sid. 2.90

Tapaamme pojan kuumalta rantahietikolta. Hän leikittelee oudoilla ajatuksilla: miltä tuntuisi hukkua, millainen on kuolema vedessä? — Herkin vedoin Bengt Söderbergh kuvailee pojan ensimmäistä tietoisesti elettyä kesää, ensimmäistä mustasukkaisesti vaalittua toveruutta, ensimmäistä rakkautta.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69 — Sudbury, Ontario

Leinala's Bakery
ELLI JA ARVI LEINALA
Maukkaiden leipomotuotteiden valmistajat
373 Antwerp Ave. Puh. 675-6345 Sudbury

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
49 Elgin St. N. (Vastapäätä poliisiasemaa) Sudbury, Ontario

Suomalaiset autoilijat huom!
Nyt on otollinen aika käydä katsomassa uusia 1964 PONTIAC, BUICK ja ACADIAN autoja, jotka ovat herättäneet suurta mielenkiintoa.
Tunnettu suomalainen myymämiehemme JOHN PULKKINEN, näyttää teille kaikki mallit ja selostaa autojen monet uutuudet ja etuisuudet sekä järjestää koeajon, että voitte tutustua autojen mainioon toimintaan.
POIKETKAA JO TÄNÄÄN
SUDBURY MOTORS
LIMITED
PONTIAC, BUICK, ACADIAN, VAUXHALL JA CADILLAC-AUTOJA SEKÄ GMC TROKEJA
500 Regent St. South Puh. 673-8411 Sudbury
12-,19-26-2